Samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, WMO, Beschermd Wonen

Regio Centraal Gelderland, 10 december 2021

Inhoud

Samenvatting **3**

1 Inleiding **5**

1.1 Waarom deze notitie? 5

1.2 Reikwijdte 5

2 Werken vanuit een regionale visie **6**

3 Samenwerking in Centraal Gelderland **7**

3.1 Verschillende samenwerkingsniveaus 8

3.1.1 Bovenregionale samenwerking 8

3.1.2 Landelijke samenwerking en afspraken 9

3.2 Hoe ziet de governance eruit? 9

3.3 Communicatie 10

4 Inkoop en contractafspraken **12**

4.1 Zorgvormen 12

4.2 Bekostiging en tarieven 12

4.3 Monitoring eisen en voorwaarden 13

4.4 Monitoring inzet van aanbieders en producten 13

4.5 Transformatie 13

4.6 Beheersbaarheid aantal aanbieders 14

4.7 Tussentijdse openstelling 14

4.8 Onderaannemers 14

4.9 12 maanden geen ondersteuning 14

4.10 Lokale verschillen mogelijk 15

5 Kwaliteit en handhaving **16**

5.1 Kwaliteit en rechtmatigheid 16

5.2 Fraude preventie 16

5.3 Ondermijning 17

5.4 Handhaving 17

6 Lokale teams en de toegang tot jeugdhulp **18**

6.1 Toegang tot Jeugdhulp 18

6.2 Overlegtafels Jeugd 19

7 Gewenste ontwikkelingen Jeugdhulp **20**

7.1 Waar staan we? 20

7.2 Waar willen we naar toe binnen het jeugddomein? 20

7.2.1 Regionale Transformatieprojecten Jeugd 20

7.2.2 Bescherming en veiligheid 21

7.2.3 Bovenregionale transformatieprojecten Jeugd 21

7.2.4 Hervormingsagenda Jeugdzorg 23
7.2.5 Overzicht van de belangrijkste regionale en bovenregionale projecten 24
7.2.6 In gesprek met ervaringsdeskundigen 24
8 Gewenste ontwikkelingen Beschermd wonen en maatschappelijk opvang 25
8.1 Waar willen we naar toe binnen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang? 25
8.2 Transformatieplan Beschermd Thuis 'Samen aan Zet' 2019-2021 25
8.3 Waar willen we naartoe? Beschermd Thuis in 2033 26
9 Samenwerking met andere domeinen 27
9.1 Gezondheid 27
9.2 Jeugdgezondheidszorg (JGZ) 27
9.3 Onderwijs 28
9.4 Veiligheid 28
9.5 Veiligheidshuis 29
9.6 Omgeving 29
10 Bijlagen 30
10.1 Bijlage 1: Lokale visies op het sociaal domein 30
10.2 Bijlage 2: De uitgangspunten voor het sociaal domein nader uitgewerkt 34
10.3 Bijlage 3: Norm voor opdrachtgeverschap 37
10.4 Bijlage 4: Overlegtafels in Centraal Gelderland 39

Samenvatting

De visie op samenwerking in de regio Centraal Gelderland is een uitwerking van de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) die de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) namens alle Nederlandse gemeenten heeft opgesteld. In deze norm is afgesproken dat gemeenten hun samenwerking in een regiovisie vaststellen en daarmee transparant maken hoe zij samenwerken en invulling geven aan het opdrachtgeverschap.

De aanleiding voor de NvO is de vaststelling dat gemeenten een verantwoordelijkheid hebben om regionale samenwerking te verbeteren en het opdrachtgeverschap te versterken om daarmee een goed functionerend zorglandschap vorm te geven. Voor Jeugdzorg geldt dat naast goede afspraken over regionale samenwerking, er op onderdelen ook duidelijkheid moet zijn over bovenregionale samenwerking. Met deze regiovisie willen we daarvoor goede oplossingen bieden, rekening houdend met het beperken dan wel verminderen van onder andere de bureaucratische last voor aanbieders. Diezelfde opdracht geldt voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.

Voor onze regio heeft dit geresulteerd in een weergave van onze regionale samenwerking zoals wij daaraan hebben gebouwd vanaf 2013 (vaststelling regionale visie op het Sociaal Domein). “Lokaal wat kan en regionaal wat moet” was daarbij een gedeeld uitgangspunt. Nu in 2021, acht jaar later, zijn de uitgangspunten van de regionale visie op het sociaal domein nauwelijks veranderd. De basis voor de regionale visie ligt nog steeds bij optelsom van de 11 lokale visies.

Samenwerking

Op het gebied van Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen zijn een tal van samenwerkingsverbanden actief, zoals op lokaal, als (boven)regionaal en landelijk niveau. Binnen deze samenwerkingsverbanden worden inhoudelijke / beleidsmatige afspraken gemaakt, en op sommige onderdelen ook inkoop gerelateerde afspraken gemaakt. Voor de inkoop van zorg op het gebied van Wmo en Jeugd trekken we regionaal met elkaar op, zodat zorgaanbieders niet 11 verschillende contracten hoeven af te sluiten, maar één aanspreekpunt hebben namens onze regio. Maar het inrichten van de preventieve kant van jeugdzorg is bijvoorbeeld een onderdeel waar elke gemeente zelf voor aan de lat staat.

In 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling “Modulair Gemeenschappelijke Regeling Centraal Gelderland” (MGR) vastgesteld. Met de komst van deze regeling zijn de diverse overlegvormen gepositioneerd. Binnen de regio Centraal constateren we dat de regionale samenwerking stevig staat. Daar mogen we trots op zijn. Onze kracht ligt niet alleen in het samen optrekken maar juist ook in het elkaar ruimte geven, zodat we kunnen samenwerken. Te weinig ruimte leidt tot scheuringen, teveel ruimte leidt tot loslaten. Het is een voortdurend zoeken naar de juiste balans, die wij met elkaar gevonden denken te hebben. Die juiste balans is geen statisch gegeven. Dat kan ook niet binnen een omgeving die sterk in beweging is. Wat op ons afkomt op het gebied van Beschermd Wonen en op het gebied van Jeugd (verbeteragenda jeugdbescherming en het programma Kind en Gezinsbescherming) binnen strakke financiële kaders zal nog de nodige sturingskunst van alle gemeenten op zich en in samenhang vragen. Daarom kijken we elkaar voortdurend in de ogen om af te stemmen, zodat samenwerken geen moeten is maar een willen, omdat het leidt tot behoud van het goede en verbetering voor onze inwoners. Alleen vanuit die optiek is samenwerking vruchtbaar en dus dienstbaar aan onze inwoners.

Inkoop

Zoals hierboven al is aangegeven, werken we in de regio op het gebied van Inkoop met elkaar samen. Dit is van belang om de bureaucratie bij aanbieders te verminderen en de eenduidigheid (ook voor inwoners) te vergroten. De regionale inkoop is niet alleen verantwoordelijk voor het aanbestedingsproces, maar ook voor het proces van vraagontwikkeling (bepalen van een inkoopbeleid, evalueren en monitoren), onderhandelen, contracteren, monitoren en bijsturen op de gemaakte afspraken en daarmee over het realiseren van de gezamenlijke opgaven.

Het zorgsysteem binnen de regio Centraal Gelderland is ingericht in zorgvormen. Hierbij maken we onderscheid tussen Wmo (Wet maatschappelijk ondersteuning) en de Jeugdzorg (Jeugdwet). De Wmo wordt ingezet om zelfstandig te kunnen wonen en mee te kunnen doen in de samenleving. De Jeugdwet is specifiek voor kinderen en jongeren die ondersteuning nodig hebben. Een aantal zorgvormen wordt ingezet voor beide groepen (Wmo & Jeugd):

- Zorgvormen Wmo: Beschermd Wonen en Huishoudelijke Ondersteuning
- Zorgvormen Wmo & Jeugd: Activerend Werk, Groepsbegeleiding en Begeleiding
- Zorgvormen Jeugd: Behandeling, Jeugdbescherming en Verblijf

Eén van de uitgangspunten binnen onze Regio is dat het inkoopsysteem flexibel moet zijn en gemeenten de gelegenheid moet bieden om per zorgvorm te kunnen bepalen of zij regionaal contracteren of hier lokaal uitvoering aan willen geven. De regionaal gekozen semi open toelatingsprocedure biedt hierin alle mogelijkheden. Gemeenten kunnen regionaal meedoen, maar ook de keuze maken om bepaalde zorgvormen lokaal in te kopen. Ook biedt de Toelatingsprocedure gemeenten de gelegenheid om, binnen bepaalde kaders, pilots uit te voeren.

Echter, ten behoeve van het beperken van bureaucratische inzet voor aanbieders, is het van belang om als regio in de inkoop zoveel mogelijk samen te (blijven) optrekken. Voor kosten die aanbieders maken in dubbele aanbestedingen of uitvragen voor offertes moet immers ook dekking zijn en dat werkt onbedoeld prijs opdrijvend. Het is zaak om elkaar daarop scherp te houden.

1 Inleiding

1.1 Waarom deze notitie?

In de ledenraadpleging van de VNG op 10 juni 2020 is de Norm voor Opdrachtgeverschap[1] aangenomen (zie bijlage 3). Met deze norm zeggen gemeenten collectief dát ze willen samenwerken en hoe ze dat willen doen. In de norm staat de regiovisie centraal. In deze visie spreken gemeenten onderling af op welke taken op het gebied van het sociaal domein ze samenwerken en welke inhoudelijke ontwikkelingen er in de regio gewenst zijn.

In Centraal Gelderland wordt binnen het sociaal domein al een aantal jaar intensief samengewerkt. Samenwerken doen we niet alleen onderling, met 11 gemeenten, maar ook met aanbieders, met ervaringsdeskundigen en met partners in aangrenzende domeinen. Deze Visie is daarom niet een nieuw document, we beginnen niet op nul. We bouwen voort op onze bestaande samenwerking en op de regiovisie die we in 2013 met elkaar hebben vastgesteld. Deze 'nieuwe' regiovisie 2021 is bedoeld om onze afspraken over de samenwerking tussen gemeenten onderling, en het opdrachtgeverschap richting onze zorgaanbieders transparant te maken, te herijken en te verstevigen.

1.2 Reikwijdte

Deze regiovisie, die we eerder zien als een nadere notitie op samenwerking en opdrachtgeverschap, heeft primair betrekking op het sociaal domein. In het bijzonder op de taken die de gemeenten hebben op het gebied van de Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Voorbeelden van deze regionale samenwerking binnen het Sociaal Domein zijn de regionale inkoop van maatwerkvoorzieningen voor Jeugdhulp en Wmo ondersteuning, de doordecentralisatie Beschermd Wonen, de bovenregionale samenwerking met betrekking tot Jeugdbescherming en essentiële functies voor complexe jeugdzorgaanvragen en de inkoop van inburgering. De deelnemende regiogemeenten komen tot afstemming op uitgangspunten en samenwerking op transformatie en beleidsontwikkeling. Er is wel een verschil waarop de samenwerking is georganiseerd en geformaliseerd voor verschillende onderwerpen.

Daarnaast zoeken we afstemming met veel aanpalende terreinen en domeinen. Waar mogelijk worden in dit document ook deze verbanden aangegeven.

[1] De Norm voor Opdrachtgeverschap dient niet te worden verward met het opdrachtgeverschap in relatie tot inkoop. Het opdrachtgeverschap in relatie tot inkoop gaat expliciet over verschillende modellen van opdrachtgeverschap die bepalen hoe en welke taken en verantwoordelijkheden bij de marktpartijen worden neergelegd. Wat besluiten gemeenten zelf te doen en hoe willen gemeenten hierop sturen. Daarmee is het opdrachtgeverschap in relatie tot inkoop volgend op de Norm voor Opdrachtgeverschap en de regio visie op samenwerking.

2 Werken vanuit een regionale visie

In 2013 hebben de gemeenten het document 'Zorg voor de Jeugd, visie van de regio Arnhem[2]' vastgesteld. “Lokaal wat kan en regionaal wat moet” was daarbij een gedeeld uitgangspunt. Hierbij is afgesproken niet te gaan voor een gezamenlijke betaling en verevening. Immers, elke gemeente ontvangt de middelen vanuit het Rijk die passend zijn voor de problematiek en omvang van haar populatie. Hiermee zorgen we er voor dat de discussies over de inhoud blijven gaan; het organiseren van goede en betaalbare zorg en inkoop daarvan voor onze inwoners.

Nu in 2021, acht jaar later, zijn de uitgangspunten van de regionale visie op het sociaal domein nauwelijks veranderd. De basis voor de regionale visie ligt nog steeds bij optelsom van de 11 lokale visies. Ter illustratie daarvan hebben we de huidige lokale uitgangspunten op het sociaal domein bijeengebracht (zie ook bijlage 1). Hieruit blijkt weer dat in alle lokale visies een aantal gelijke uitgangspunten zijn neergelegd. Deze punten kunnen rekenen op een breed draagvlak en vormen de basis voor de regiovisie.

De lokale visies hebben de volgende uitgangspunten als gemeenschappelijke noemer:

- We zetten de vraag van onze inwoners centraal. Daar hoort maatwerk bij. Iedereen heeft andere behoeften en andere mogelijkheden. Daar proberen we met elkaar de juiste en passende hulp bij te vinden. Maatwerk is in die zin hulp passend bij de vraag en kan geïndiceerde en niet geïndiceerde hulp zijn;
- We gaan uit van het versterken van de eigen kracht (zelfstandigheid) van onze inwoners;
- We willen de zorg zo nabij mogelijk organiseren;
- We willen dat kinderen zo thuis mogelijk opgroeien:
- We willen zorgen dat onze inwoners zo veel mogelijk kunnen deelnemen (meedoen) aan het sociaal verkeer en streven daarmee naar een inclusieve samenleving, waarin mensen met een beperking dezelfde kansen en mogelijkheden hebben als mensen zonder beperking;
- We gaan uit van positieve gezondheid, door te normaliseren en niet de nadruk te leggen op wat iemand niet meer kan, maar uit te gaan van wat iemand wél kan;
- We onderschrijven de transformatie naar de nieuwe Geestelijke gezondheidszorg (GGZ) (ambulantisering, herstelbenadering);
- We zetten in op normaliseren. Immers, niet voor ieder probleem is ondersteuning of hulp nodig;
- We willen hulp en ondersteuning toegankelijk en betaalbaar houden en werken daarom ook gezamenlijk aan transformatie;
- Voorkomen is beter dan genezen, daarom zetten we in op preventie;
- We werken middels een integrale aanpak en stemmen zoveel mogelijk af / werken zoveel mogelijk samen tussen de verschillende zorgvormen binnen het sociaal domein.

Zie voor een toelichting op de uitgangspunten bijlage 2.

[2] De regio Arnhem is later omgedoopt in de regio Centraal Gelderland.

3 Samenwerking in Centraal Gelderland

De organisatie van opdrachtgeverschap bij gemeenten bestaat uit twee delen, de politiek-bestuurlijke organisatie met de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders die de politiek-bestuurlijke rationaliteit van macht en emotie inbrengt, en de ambtelijke organisatie voor de inhoudelijke en procedurele inbreng.

De politiek-en bestuurlijke aspecten worden lokaal doorlopen middels voorstellen van het college aan de raad binnen de begrotingscyclus waar het gaat om de middelen en kaders. Voor de uitwerking van de opdracht dragen de ambtelijke organisaties zorg, onder supervisie van de bestuurders.

De wetgever heeft middels de Wmo en de Jeugdwet de raad en/of het college de opdracht gegeven zorg te dragen voor de ondersteuning van hun inwoners. Binnen die wettelijke kaders besluit de raad inzake de lokale kaders en de middelen.

Beleidsmatig werken we samen in het volgen van de laatste ontwikkelingen, het delen en up-to-date houden van de benodigde kennis en het delen van ervaringen. Op financieel vlak hebben we sinds 2013 onze afspraken zo simpel mogelijk gehouden: de gebruiker betaalt. Daarmee voorkomen we complexer vereveningsregelingen en de daarmee gepaard gaande bestuurlijke drukte. Tevens hebben we besloten op inkoop en transformatie samen te werken om daarmee de bureaucratische lasten voor aanbieders zo beperkt mogelijk te houden.

Voor aanbieders geldt dat het maken van afspraken met één samenwerkende organisatie veel minder inzet kost dan het maken van vergelijkbare afspraken met elf gemeenten. Voor gemeenten geldt dit voor de organisatie van het contractbeheer, het relatiemanagement en contractmonitoring op kwaliteit en rechtmatigheid. Inkoop Sociaal Domein Centraal Gelderland (SDCG) ondersteunt de regio, als expert, adviseur, vraagbaak en procesbegeleider, vanuit haar inkooptaken (juridisch/contractueel, strategisch, procesmatig).

3.1 Verschillende samenwerkingsniveaus

Samenwerken doen we op verschillende niveaus: lokaal, regionaal, bovenregionaal en landelijk. In onderstaand schema zijn de belangrijkste onderwerpen per niveau weergegeven.

Niveau	Welke voorzieningen?	Beleid	Inkoop
Lokaal	• Algemene voorzieningen • Lokaal gecontracteerde voorzieningen	• Lokaal beleid	• Elke gemeente afzonderlijk: lokale subsidies en contracten
Regionaal	• Regionaal gecontracteerde maatwerk- en specialistische voorzieningen	• Regionale transformatieprojecten	• regionale contracten
Bovenregionaal (alleen jeugd)	• Specialistische voorzieningen	• Bovenregionale transformatieprojecten	• Bovenregionale afspraken, ingebed in regionale inkoop
Landelijk (alleen jeugd en beschermd wonen voor wat betreft de voorzieningen voor zintuiglijk gehandicapten)	• Hoog specialistische voorzieningen	• Landelijke programma's	• Landelijk Transitie-arrangement, ingebed in regionale inkoop

Tabel 1: De verschillende samenwerkingsniveaus

3.1.1 Bovenregionale samenwerking[3]

Ook in bovenregionaal verband werken we, op het jeugddomein, op sommige thema's met 7 regio's samen. We zoeken elkaar (bestuurlijk) op waar het samenwerken noodzakelijk is en meerwaarde heeft. De samenwerking is informeel; er is geen sprake van een formeel bestuursorgaan. Besluitvorming vindt in de individuele gemeenten plaats. We werken inhoudelijk samen als we een gezamenlijk belang hebben dat niet afzonderlijk te organiseren is (noodzakelijk) en zodat we samen sterker staan (meerwaarde). Concreet gaat het om het borgen van de beschikbaarheid, kwaliteit, betaalbaarheid (schaalvoordelen) en transformatie van hoog specialistische zorg. Het gaat om maatwerkoplossingen en nieuwe vormen van jeugdhulp waar de regio's zelf te weinig volume hebben om krachtig te sturen op de noodzakelijke vernieuwing.

Daarnaast wordt aan de hand van de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming gewerkt aan uniforme contracten met gecertificeerde instellingen en aan samenwerkingsafspraken met Veilig Thuis, gecertificeerde instellingen, de Raad voor de Kinderbescherming en de lokale teams om de bescherming van kinderen en gezinnen beter te laten verlopen.

Bijzonder aan Gelderland is de aanwezigheid van veel jeugdvoorzieningen met een landelijke functie. Denk hierbij aan de JeugdzorgPlus en Driemilieus-voorzieningen. Dit schept een grotere verantwoordelijkheid dan de eigen Gelderse populatie. De gemeenten waar de voorzieningen gehuisvest zijn, hebben dan ook meerdere belangen dan alleen jeugdhulpbelangen. Ook de financiële

[3] Op het gebied van Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang zijn er op dit moment geen bovenregionale samenwerking en/of afspraken gemaakt, wel is sprake van een landelijke inkoop van voorzieningen voor zintuiglijk gehandicapten door de VNG.

houdbaarheid van de voorzieningen in relatie tot de verdeling in het land speelt hierin mee. Het vergt zorgvuldige afstemming met aanbieders en met gemeenten en regio's om deze voorzieningen te transformeren (afbouwen en kleinschalig te maken) en te komen tot een evenwichtig regionaal en landelijk voorzieningenniveau. Hier trekken we dan ook zoveel als mogelijk samen in op.

In hoofdstuk 7 wordt de bovenregionale samenwerking Jeugd verder toegelicht.

3.1.2 Landelijke samenwerking en afspraken[4]

De VNG sluit raamovereenkomsten namens alle gemeenten op basis van een Programma van Eisen voor een aantal nader omschreven functies en aanbieders[5]. In het Landelijke Transitiearrangement (LTA) is afgesproken dat de landelijke afspraken voor de specialistische jeugdhulp voor drie jaar gelden. Het gaat hier om specialistische zorg binnen relatief kleine voorzieningen met landelijke schaal. Landelijke raamcontracten zijn bedoeld voor specifiek aanbod waarvoor geen regionale alternatieven voor handen zijn.

Gemeenten hoeven minder contracten af te sluiten, en worden juist ontlast in het sluiten van contracten met aanbieders waar ze relatief weinig van afnemen. Doordat er voor een deel van de jeugdhulp landelijke raamcontracten worden gesloten, is er meer inzicht in de inhoud en spreiding van de meest specialistische functies binnen het zorglandschap.

De ontwikkeling van de landelijke afspraken dient in nauwe samenhang met de ordening van de zorg op lokaal en (boven)regionaal niveau te worden gevolgd en afgestemd.

3.2 Hoe ziet de governance eruit?

In 2017 is de regionale samenwerking geformaliseerd middels een Gemeenschappelijke Regeling: De Modulair Gemeenschappelijke Regeling Centraal Gelderland (MGR) met als eerste module de module Inkoop. Met de komst van de Gemeenschappelijke Regeling zijn op dat moment ook de diverse overlegvormen als onderdeel van het governance plan verder geformaliseerd. De Bestuurscommissie (BC) Inkoop is gemachtigd om namens de 11 gemeenten contracten aan te gaan met zorgaanbieders. De naam module Inkoop is vervolgens gewijzigd in Inkoop sociaal domein Centraal Gelderland (verder te noemen Inkoop SDCG).[6]

De samenwerking tussen gemeenten verloopt via meerdere ambtelijke en bestuurlijke overleggen (Regionaal Portefeuillehoudersoverleg Zorg). In het Regionaal Portefeuillehouders Overleg (RPO) Zorg wordt afgestemd over inhoudelijke onderwerpen. Hier worden geen formele besluiten genomen. Besluitvorming vindt in de individuele gemeenten plaats. In het schema op de volgende pagina zijn deze overleggen zo goed mogelijk in beeld gebracht.

[4] Op het gebied van Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang zijn er op dit moment geen bovenregionale samenwerking en/of afspraken gemaakt.
[5] Doelgroep Hoog specialistische jeugdzorg, weinig voorkomend
[6] Naast Inkoop SDCG, zijn ook het Werkgevers Service Punt (WSP), het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) en het Werkgeverschap van medewerkers uit de Sociale Werkvoorziening (WgSW) als module ondergebracht bij de MGR. De werkvoorziening zelf (de activiteiten) is overgenomen door de gemeente Arnhem (het huidige Scalabor).

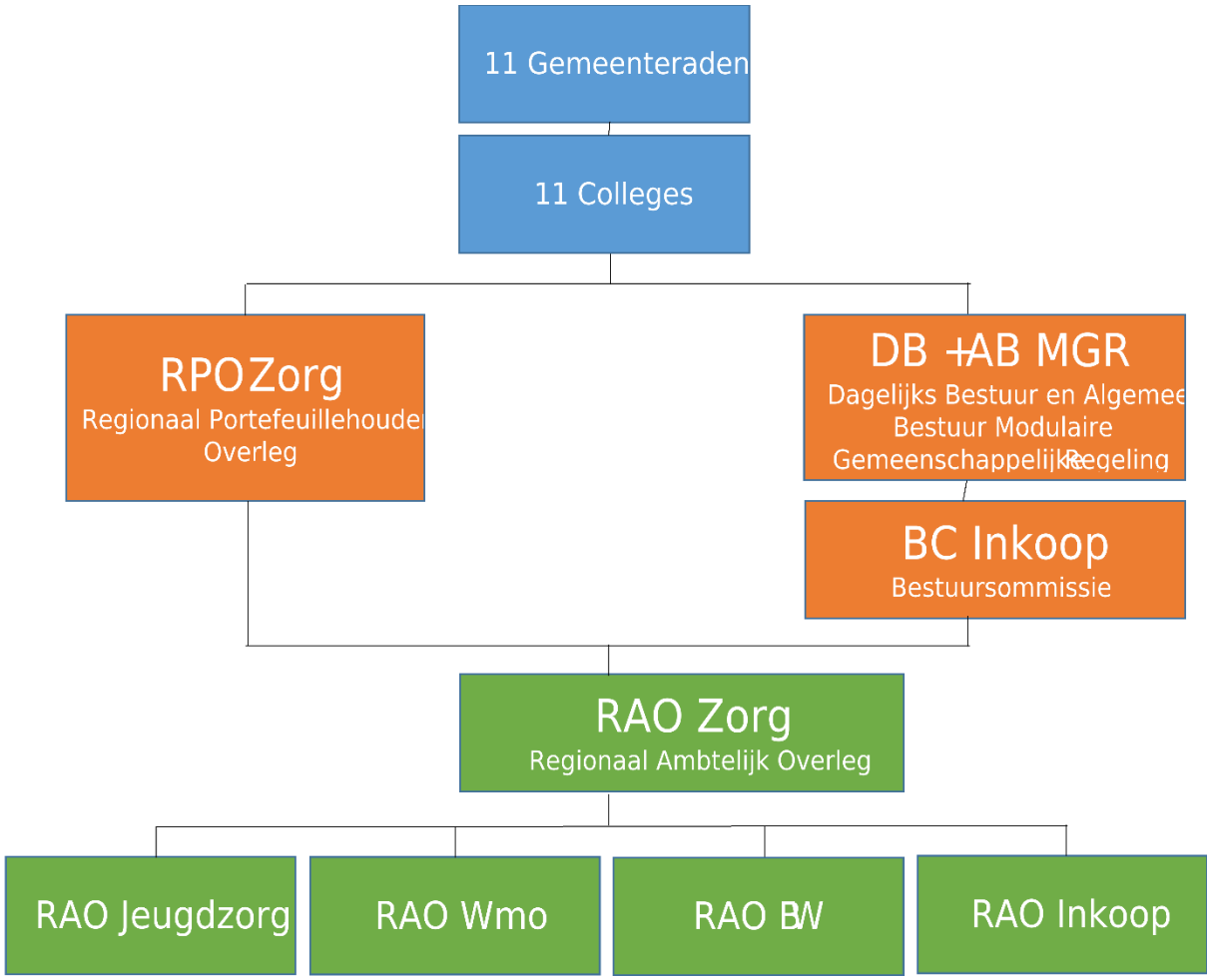

3.3 Communicatie

De kwaliteit van onze regionale samenwerking wordt tevens bepaald door de kwaliteit van onze communicatie. De informatie die wij met elkaar delen moet efficiënt en effectief zijn en erop zijn gericht inhoud en processen op elkaar af te stemmen. Dat vraagt in ons samenwerkingsmodel om communicatie op maat. Daar waar op ambtelijk gebied voortdurend de diepte wordt gezocht, vraagt communicatie met het bestuur om goed onderbouwde hoofdlijnen zonder het detail niveau dat ambtelijke noodzakelijk is. Datzelfde geldt voor de communicatie met onze raden. Deze laatste vindt voornamelijk plaats vanuit de Wet gemeenschappelijke regelingen. Hierin is gesteld dat het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling voor het vaststellen van hun (meerjaren beleids)begroting de raden in de gelegenheid stelt om kennis te nemen van de (financiële)voornemens. Daarop kunnen de raden gebruik maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze om op die manier hun invloed uit te oefenen. De jaarstukken worden ter kennisname aan de raden gestuurd. Naast deze formele informatieve verbinding met de raden organiseert de module Inkoop met regelmaat (regionale)thema bijeenkomsten en komt op uitnodiging ook toelichting geven op het reilen en zeilen van de MGR.

Ook de communicatie met onze aanbieders kent een vergelijkbaar onderscheid. Daar waar de bestuurders op hoofdlijnen delen, gaan ambtenaren, managers, uitvoerders, klanten en ervaringsdeskundigen in op de details van producten, tarieven en transformatie. Tot slot, en dat is zeker niet het sluitstuk, maar een van de meest belangrijke elementen, de communicatie met onze inwoners. Die wordt voornamelijk, zij het wel op gelijke leest geschoeid, lokaal uitgevoerd via onze

gemeentelijke sites en via onze lokale toegangen, de menselijke maat, zo dicht mogelijk bij onze inwoners.

Naast het inhoudelijk aspect dat op maat moet zijn, kijken we ook naar het instrument dat wij voor communicatie inzetten. Zo heeft Inkoop SDCG op haar site uitgebreide informatie inzake inkoop, kwaliteit en tarieven en kunnen uitvoerders inloggen op Vendorlink om hun uitvoering te ondersteunen. Ook voor mededelingen maakt Inkoop SDCG gebruik van haar site. Daarnaast maken we gebruik regionaal en lokaal van nieuwsbrieven voor aanbieders en voor onze raden. Deze worden ambtelijk en bestuurlijk op inhoud afgestemd, maar hebben daarnaast allemaal hun eigen lokale vertaling, vanuit de flexibiliteit van onze samenwerking en de afspraken die wij hierover regionaal hebben gemaakt. Begin 2022 wordt een plan uitgewerkt voor de opzet van een regionale website voor het delen van informatie over de regionale samenwerking, over inhoudelijke afspraken en vastgestelde plannen en over de functie en bereikbaarheid van verschillende regionale overleggen.

De toegankelijkheid van informatie is ook een punt van aandacht, wederom op maat. De lokale toegangen hebben andere behoeften dan inwoners of aanbieders. Daar passen we het aanbod van informatie op aan: toegankelijk, functioneel en effectief.

Communicatie is geen onderwerp dat vanzelf gaat. Het vraagt voortdurend om bewustwording en op elkaar gericht zijn: wie heeft wat nodig. Daarom is input en reflectie vanuit de gebruikers voor ons van groot belang om kritisch te blijven op de kwaliteit en die te kunnen blijven aanpassen/behouden.

4 Inkoop en contractafspraken

Inkopen is veel meer dan enkel aanbesteden. Inkopen is het proces van vraagontwikkeling (strategische keuzes, beleid, monitoring, evalueren), specificeren, onderhandelen, contracteren, bewaken/monitoring, nieuwe vraagontwikkeling. Het breed en in onderlinge samenhang inzetten van verschillende instrumenten bepaalt in hoge mate de effectiviteit van gemeenten bij de inkoop.

Inkopen is dan ook geen statisch proces. Inkopen gaat, naast het uitvoeren van een aanbesteding, ook over het realiseren van gezamenlijke opgaven. Inkopen is daarmee het totale proces waarin plaats moet zijn voor zoeken, onderzoeken, experimenteren en bijstellen.

Het is dan ook van belang om te onderzoeken en te definiëren welke problemen er moeten worden opgelost, lokaal en regionaal. Samenwerkende gemeenten dienen zichzelf dan ook een aantal kritische vragen te stellen binnen- interne en externe analyses. De regio dient optimaal aan te sluiten bij de (lokale) zorgvragen, trends te ontdekken, de markt van aanbieders te verkennen, te bepalen hoe er gestuurd moet worden op de toewijzing, op inhoud, kwaliteit en samenwerking met en tussen aanbieders.

De regio wil doorontwikkelen naar netwerk gedragen zorg gericht op de specifieke hulpvraag, waar de cliënt leidend is. Waar preventie in beeld is, georganiseerd en waar er sprake is van professionele toewijzing op het moment dat alleen ondersteuning met een maatwerkvoorziening[7] nog een oplossing is.

Dan kan er gekozen worden voor de best passende opdrachtgeversvorm. De meest bekende hierin zijn het Hoofdaannemersmodel en het Catalogusmodel. En pas daarna wordt gekozen voor het best passende bekostigingsmodel. Bekostiging is slechts één klein instrument binnen de sturing op contractering.

Hiermee is de inkoop tevens een belangrijk aspect voor het realiseren van transformaties.

4.1 Zorgvormen

Het zorgsysteem binnen de regio Centraal Gelderland is ingericht in zorgvormen. Hierbij maken we onderscheid tussen Wmo (Wet maatschappelijk ondersteuning) en de Jeugdzorg (Jeugdwet).
De Wmo wordt ingezet om zelfstandig te kunnen wonen en mee te kunnen doen in de samenleving. De Jeugdwet is specifiek voor kinderen en jongeren die ondersteuning nodig hebben. Een aantal zorgvormen wordt ingezet voor beide groepen (Wmo & Jeugd):

- Zorgvormen Wmo: Beschermd Wonen en Huishoudelijke Ondersteuning
- Zorgvormen Wmo & Jeugd: Activerend Werk, Groepsbegeleiding en Begeleiding
- Zorgvormen Jeugd: Behandeling, Jeugdbescherming en Verblijf

4.2 Bekostiging en tarieven

In de voorbereiding op de Inkoop 2020 is uitgebreid onderzoek gedaan naar de best passende bekostigingsvorm. Voor vrijwel alle producten is gekozen voor een inspanningsgerichte Bekostigingsvorm (PxQ). Op basis van regionale en bovenregionale afspraken wordt een taakgerichte

[7] Een maatwerkvoorziening is hulp die niet vrij toegankelijk is en waar een beschikking voor nodig is.

bekostigingsvorm toegepast voor specifieke taken of functies (locaties waar jeugdigen kunnen verblijven bij crisissituaties of landelijke functies).

Tarieven zijn transparant en opgebouwd op basis van kostprijselementen uit de AmvB (Algemene Maatregel van Bestuur) reële prijzen. De regio heeft bij het tot stand laten komen van de tarieven gebruik gemaakt van input uit de markt en ondersteuning van een externe specialist.

4.3 Monitoring eisen en voorwaarden

Binnen de nieuwe contractering per 1 juli 2020 zijn aanbieders gehouden aan alle eisen en voorwaarden die in de kwalificatie met hen zijn overeengekomen. Binnen onze Toelatingsprocedure zijn de eisen en voorwaarden als volgt opgebouwd:

- Algemene eisen en voorwaarden geldend voor alle gecontracteerde aanbieders
    - Algemeen programma van eisen
    - Algemene inkoopvoorwaarden
    - Specifieke inkoopvoorwaarden
- Zorgvorm specifieke eisen en voorwaarden geldend voor alle aanbieders gecontracteerd binnen een bepaalde zorgvorm
- Product specifieke eisen en voorwaarden gelden voor alle aanbieders gecontracteerd voor een bepaald product.

Naast het geven van een zorgtoewijzing dient de lokale toegang de uitvoering van de gegeven opdracht, op deze onderdelen, te monitoren. Indien aanbieders geen uitvoering geven aan toegewezen opdrachten zoals dit is afgesproken dient de lokale toegang hiervan een signaal af te geven in het contractmanagementsysteem, Vendorlink.

Daarnaast wordt de contractmonitoring uitgevoerd vanuit de kwaliteitscoördinatie (Signaalgericht toezicht, Proactief toezicht, rechtmatigheidstoezicht, kwaliteitstoetsing, jaarrekeningcontrole, maand- en jaarverantwoordingen) en de contractgesprekken.

De contractgesprekken worden voor een deel gevoerd met de belangrijkste gecontracteerde aanbieders in de regio, maar ook worden gesprekken gevoerd op basis van signalen. Tijdens de contractgesprekken wordt gewerkt vanuit een agenda, maar in ieder geval wordt met aanbieders ook gesproken over de bijdrage van de aanbieder aan regionale transformatie en beleidsdoelen.

4.4 Monitoring inzet van aanbieders en producten

De 11 gemeenten monitoren zelf de inzet van aanbieders in hun gemeenten, de doelmatigheid van de producten en zij volgen daarbij opvallende trends. Om de ontwikkelingen en de effecten van het lokaal en regionaal beleid op regionaal niveau te kunnen volgen wordt gewerkt aan een regionale monitor. Daarvoor is het noodzakelijk dat alle gemeenten hun gegevens delen. In de zomer van 2021 zijn nog niet alle gemeenten op de regionale monitor aangesloten.

4.5 Transformatie

De samenwerkende gemeenten binnen de regio Centraal Gelderland staan voor uitdagingen met het oog op politieke-, economische-, budgettaire-, bestuurlijke- of organisatorische ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen kunnen, onder andere, teweeg brengen dat:

- Een krimp of groei van cliënten ontstaat:
- Producten worden aangepast;

- Producten worden vervangen door nieuwe producten;
- Producten worden beëindigd;
- Producten worden samengevoegd ten behoeve van flexibel maatwerk;
- Producten worden omgezet van maatwerkvoorziening naar algemene voorziening;
- Pilots worden geïnitieerd en uitgevoerd;
- Andere vormen van financiering worden ontwikkeld;
- Tarieven wijzigen;
- Aanvullende afspraken bij het SAP (Standaard Administratie Protocol) worden toegevoegd of aangepast;
- Programma's van eisen worden aangepast;
- Specifieke Inkoopvoorwaarden worden aangepast;
- Het aantal deelnemende gemeenten wijzigt (toetreden, uittreden).

Met de voorwaarde dat aanpassingen tijdig worden gecommuniceerd en, in principe, vooraf worden verkend met betrokken aanbieders, is het mogelijk binnen de semi open toelatingsprocedure aanpassingen door te voeren.

4.6 Beheersbaarheid aantal aanbieders

De geschiktheid, kwaliteit en rechtmatigheid van gecontracteerde aanbieders is bij inschrijving op de Inkoop 2020 uitgebreid getoetst. De hoogwaardige toetsing aan de voorkant heeft ook geleid tot beduidend minder aanbieders per gemeente. Dit was ook één van de uitgangspunten voor de Inkoop 2020 en de toelatingsprocedure heeft hierin zijn werk gedaan.

4.7 Tussentijdse openstelling

Na de uiterste inschrijfdatum is de toelatingsprocedure gesloten voor nieuwe toetreding. Alleen wanneer gemeenten aangegeven dat er sprake is van onvoldoende gecontracteerd aanbod op een product of een bepaalde specialiteit wordt gemist, kan worden overgegaan tot een tussentijdse openstelling.

4.8 Onderaannemers

Inschrijving met onderaannemers was bij de inkoop 2020 toegestaan. Aanmelding van nieuwe onderaannemers is in een procesbeschrijving geregeld. Gemeenten kunnen, per zorgvorm en/of product zelf kiezen of zij aanmelding van nieuwe onderaannemers willen toestaan.

Wanneer het is toegestaan om nieuwe onderaannemers aan te melden, worden de onderaannemers uitgebreid getoetst.

4.9 12 maanden geen ondersteuning

Per gemeente is het mogelijk om per zorgvorm de toetreding van aanbieders te beëindigen die 12 maanden of langer geen ondersteuning hebben geleverd aan die specifieke gemeente. Uiteraard moeten gemeenten, vanuit de vraag goed bepalen of er voldoende gecontracteerd aanbod is, maar de mogelijkheid bestaat om evolutionair het aantal aanbieders te verminderen en te komen tot een uitgebalanceerd aanbod.

4.10 Lokale verschillen mogelijk

In een brief 'Perspectief voor de jeugd' van 20 maart 2020 (kenmerk 1663105-203241-J) die minister Hugo de Jonge aan de Tweede Kamer heeft geschreven, geeft hij zijn zienswijze aan over de wettelijke ondersteuning van regionale samenwerking op het gebied van jeugdhulp. Hierin is opgenomen dat aanpassing van regelgeving voorbereid op de volgende terreinen:

1. Gemeenten in een regio werken (ten minste) samen bij de organisatie van specialistische jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering;
2. Gemeenten werken samen in vaste regionale verbanden voor specifieke taken;
3. Zorgvormen die in ieder geval regionaal georganiseerd dienen te worden;
4. Regio's komen tot bovenregionale afstemming over bepaalde onderwerpen.

De regelgeving heeft tot doel een effectieve samenwerking te ondersteunen maar ook om in te kunnen grijpen wanneer het niet goed gaat met de regionale samenwerking.

Binnen de regio Centraal constateren we dat de regionale samenwerking stevig staat. Daar mogen we trots op zijn. Eén van de uitgangspunten binnen onze Regio is dat het inkoopsysteem flexibel moet zijn en gemeenten de gelegenheid moet bieden om per zorgvorm te kunnen bepalen of zij regionaal contracteren of hier lokaal uitvoering aan willen geven. De regionaal gekozen semi open toelatingsprocedure biedt hierin alle mogelijkheden. Gemeenten kunnen regionaal meedoen, maar ook de keuze maken om bepaalde zorgvormen lokaal in te kopen. Ook biedt de Toelatingsprocedure gemeenten de gelegenheid om, binnen bepaalde kaders, pilots uit te voeren.

Voorbeelden van het flexibele karakter van de regionale toelatingsprocedure is de lokale inkoop van de gemeente Rheden en Rozendaal voor de zorgvormen Begeleiding en Behandeling. Deze gemeenten hebben de keuze gemaakt om een deel van deze zorgvormen niet meer binnen de regionale inkoop af te nemen. Daarnaast hebben de gemeente Overbetuwe en de gemeente Wageningen de huishoudelijke ondersteuning lokaal ingekocht. Binnen de regionale contractering bereidt de gemeente Wageningen op dit moment een pilot voor op de zorgvorm Behandeling en voert de gemeente Arnhem een pilot uit op de zorgvorm Begeleiding voor zowel jeugd als Wmo.

Gemeenten die voor zorgvormen zijn uitgetreden kunnen later de keuze maken om weer toe te treden. Gemeenten kunnen binnen de regionale samenwerking eigen lokale keuzes maken binnen de grenzen van doelmatigheid en rechtmatigheid. Van de resultaten van de verschillende pilots die lokaal of regionaal worden uitgevoerd houden we elkaar op de hoogte, zodat we hier in gezamenlijkheid van kunnen leren.

Ten behoeve van het beperken van bureaucratische inzet voor aanbieders, is het van belang om als regio in de inkoop zoveel mogelijk samen te (blijven) optrekken. Voor kosten die aanbieders maken in dubbele aanbestedingen of uitvragen voor offertes moet immers ook dekking zijn en dat werkt onbedoeld prijs opdrijvend. Het is zaak om elkaar daarop scherp te houden.

5 Kwaliteit en handhaving

Met betrekking tot de naleving van de gestelde eisen en voorwaarden wordt regionaal ingezet op de toetsing en handhaving op zowel kwaliteits- als rechtmatigheidsniveau. De inrichting en uitvoering van preventie, toezichts- en handhavingstaken op regionaal niveau zorgt voor een grotere nalevingsbereidheid en een inwoner die krijgt waar hij recht op heeft.
Daarnaast wordt ingezet op de samenwerking tussen de diverse toezichthouders en functionarissen binnen de regio, met als doel een integrale aanpak kwaliteit en rechtmatigheid te bewerkstelligen. Inmiddels zijn er diverse instrumenten ontwikkeld die hieraan een bijdrage leveren, waaronder het regionaal signalenoverleg, de jaarrekeningenanalyse en de uitvoer van quick scans.

5.1 Kwaliteit en rechtmatigheid

Zoals uitgelegd in paragraaf 4.3 (monitoring eisen en voorwaarden) zijn alle eisen en voorwaarden belegd in onze inkoopdocumenten. Binnen onze Toelatingsprocedure zijn de eisen en voorwaarden als volgt opgebouwd:

- Algemene eisen en voorwaarden geldend voor alle gecontracteerde aanbieders
    - Algemeen programma van eisen
    - Algemene inkoopvoorwaarden
    - Specifieke inkoopvoorwaarden
- Zorgvorm specifieke eisen en voorwaarden geldend voor alle aanbieders gecontracteerd binnen een bepaalde zorgvorm
- Product specifieke eisen en voorwaarden gelden voor alle aanbieders gecontracteerd binnen een bepaald product.

Bij inschrijving op de Inkoop 2020 zijn de geschiktheid, kwaliteit en rechtmatigheid van gecontracteerde aanbieders uitgebreid getoetst. Dit was ook één van de uitgangspunten van deze inkoop. Naast de schriftelijke beoordeling hebben aanbieders ingeschreven met een plan van aanpak (specifiek voor iedere zorgvorm) en zijn met alle aanbieders verificatiegesprekken gevoerd.

Op dit moment ligt de focus op het vervolg: het bewaken van de kwaliteit en de rechtmatigheid: Is er geleverd wat er is afgesproken en heeft het opgeleverd wat is afgesproken. Het indiceren op input-output staat sturing op outcome niet in de weg.

Vanuit dit perspectief trekken we regionaal op omdat de urenbelasting lokaal incidenteel een te zware wissel trekt op de lokale ambtelijke inzet. Tevens wordt de verbinding gemaakt met Veiligheid, waarbinnen de focus meer ligt op preventie van fraude en het voorkomen van ondermijning.

5.2 Fraude preventie

Als regio is het onze wens dat onze inwoners van passende zorg gebruik kunnen maken én om de voorzieningen ook naar de toekomst betaalbaar te houden. Daarbij past het niet dat bedrijven en instellingen in de zorg hoge winsten behalen. We kunnen dit niet 100% voorkomen, maar streven er naar door preventieve toetsing de rotte appels uit onze contracten te weren. Daartoe werken wij regionaal in het analyseren van de data uit jaarrekeningen, indicaties en verzilvering om uitschieters te kunnen traceren en met hen in gesprek te gaan.

5.3 Ondermijning

De verweving van (drugs)criminaliteit met meerdere maatschappelijke sectoren in ons land strekt zich ook uit tot binnen het sociaal domein. Voor onze regio is het zaak om ervoor te zorgen dat we goed geïnformeerd zijn, dat signalen direct worden opgepakt zodat criminaliteit geen voet aan de grond krijgt.

Zowel bij ondermijning als bij de preventie van fraude is het essentieel dat de verschillende gemeentelijke domeinen – met name openbare orde en veiligheid en het sociaal domein –, maar ook de partners in de keten elkaar op alle niveaus blijvend weten te vinden. Aangezien veel zorgaanbieders regionaal (of zelfs landelijk) actief zijn, wordt door de projectgroep 'Samen Weerbaar' gewerkt aan een aanpak georganiseerd in districten om de pak- en slagingskans te vergroten. Daar waar mogelijk zullen processen voor het gehele district gestandaardiseerd worden. Dit geldt in elk geval voor het proces van (fraude)signaal tot interventie en het maken van samenwerkingsafspraken met de partners (denk aan politie, Openbaar Ministerie (OM), Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ), Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).
Om deze districtelijke aanpak te laten slagen, is het essentieel dat naast de regionale ontwikkelingen, de gemeenten een aantal (organisatorische) randvoorwaarden op orde brengen, zodat zij een volwaardig partner in de aanpak kunnen zijn.

Om signalen te kunnen opvangen, interpreteren en doorzetten, is het van belang dat alle medewerkers van gemeenten, de inkooporganisatie maar ook onze inwoners alert zijn en weten waarop te letten. Informatie en kennisdelen zijn vanuit dit aspect essentieel en krijgen lokaal en regionaal dan ook onze aandacht in de vorm van thema bijeenkomsten (kennisdelen). Met betrekking tot onze inwoners is het van belang dat onze toegangen informatie kunnen verstrekken, een luisterend oor bieden en alert zijn op hoe door aanbieders met onze inwoners wordt omgegaan.

5.4 Handhaving

Om een bepaalde mate van naleving te bewerkstelligen of af te dwingen hebben we diverse handhavingsmiddelen ter beschikking. Uitkomsten van onder andere onderzoeken bij aanbieders kunnen ertoe leiden dat wordt besloten over te gaan tot handhaving.
Herstelaanbod is een eerste stap in het bevorderen van naleving van de gestelde eisen en voorwaarden, waarbij de uitvoering van de verbetermaatregelen worden gemonitord. Afhankelijk van de aard kan bij ernstige tekortkomingen, fouten of misstanden kan worden overgegaan tot het inzetten van een formele maatregel, waaronder een bestuurlijke boete, een cliëntenstop en/of beëindiging van het contract.

Momenteel ligt de focus op de ontwikkeling van een regionaal handhavingskader, waarin zowel de regionale als de lokale handhavingsmaatregelen uiteen zijn gezet en ondersteunen in een eenduidige aanpak van malafide zorgaanbieders.

6 Lokale teams en de toegang tot jeugdhulp

Elke gemeente is zelf verantwoordelijk voor het vormgeven van een Lokaal Team. Vanuit de regionale visie vinden wij het belangrijk dat alle Lokale Teams voldoen aan dezelfde basiseisen. We sluiten daarbij voor een groot deel aan bij de inzichten die KPMG, in opdracht van de VNG en het ministerie van VWS, in beeld heeft gebracht:

- Het is nodig dat Lokale Teams voldoende inhoudelijke expertise beschikbaar hebben;
- Lokale Teams horen zicht te hebben op de individuele en collectieve vraagstukken;
- Lokale Teams leveren ook zelf (kortdurende) concrete ondersteuning;
- Er is een goede visie nodig van de gemeenten op de inrichting van de toegang/ Lokale Teams.
- Er is inzicht en overzicht nodig met betrekking tot gecontracteerde aanbieders. Welke aanbieders doen het goed, beter dan anderen en wat zijn de specialismen van je aanbieders. Dit ondersteunt een afgewogen toewijzing op het moment dat dit van het Lokale Team wordt gevraagd.

Op basis van deze inzichten zijn **vijf basisfuncties voor de Lokale Teams** benoemd.

1. Veilige leefomgeving: houdt altijd oog voor een veilige leefomgeving van de inwoner;
2. Tijdig signaleren van de vraag: wees outreachend en maak verbinding met de inwoner en zijn omgeving;
3. Handelen met een brede blik: verhelder de vraag, plan van en met het huishouden en verleen ondersteuning, beleg de regie, maak duidelijke afspraken en houd een vinger aan de pols;
4. Vindt bereikbare en toegankelijke hulp: wees toegankelijk en vindbaar en voer een goede triage uit;
   a. Ken het preventieve veld (sociale participatie, fysieke gezondheid, mentale gezondheid, wonen, Algemene Dagelijkse Levensbehoeften /huishouden, mobiliteit, regie, opvoeden, financiën, werk en opleiding)
   b. Ken je sociale kaart
   c. Weet wat de lokale algemene voorzieningen zijn
   d. Ken de voorliggende voorzieningen
5. Leren en verbeteren: verzamel inzichten, ga erover in gesprek en durf te veranderen.

De gemeenten in de regio onderschrijven deze basisfuncties. De individuele gemeenten zijn ieder zelf verantwoordelijk voor het beleggen van deze 5 basisfuncties in hun Lokale Teams.

6.1 Toegang tot Jeugdhulp

Waar alleen de gemeente verantwoordelijk is voor de toegang tot Wmo, loopt de toewijzing van jeugdhulp via drie verschillende lijnen:

1. **Via de Lokale Teams van de gemeente**
   Deze Lokale Teams zijn lokaal georganiseerd. Gemeenten hebben hun eigen keuzen gemaakt in de vormgeving, inrichting en doorontwikkeling van de Lokale Teams.

2. **Via de huisartsen, jeugdartsen en medische specialisten (alleen voor jeugdhulp)**
   De medisch specialisten zijn een belangrijke verwijzer voor kinderen en jongeren, met name naar de jeugd-GGZ. Op lokaal niveau hebben gemeenten en huisartsen afspraken gemaakt over de inzet van jeugdhulp, de samenwerking en de inzet van praktijkondersteuners (POH). De afspraken zijn verschillend, er is nog geen dekkend netwerk van praktijkondersteuners.

3. **Via de Jeugdbescherming (Gecertificeerde Instellingen, ook alleen voor jeugdhulp)**
   Jeugdbeschermers zetten vaak jeugdhulp in ter ondersteuning van de jongeren en het gezin waar zij in opdracht van de Rechtbank op toezien. Het gaat vaak om duurdere vormen van jeugdhulp, waaronder verblijf.

Ondanks dat de toegang tot specialistische jeugdhulp ook via andere kanalen dan de gemeente loopt, is de rol van de Lokale Teams bij de toewijzing tot gespecialiseerde jeugdhulp uitermate belangrijk. In de contractering van onze maatwerkvoorzieningen is de afspraak dat ook bij geautoriseerde verwijzing de ondersteuningsplannen door aanbieders moeten worden afgestemd met de Lokale Teams. Op deze wijze hebben gemeenten zicht en enige controle op aard en de duur van ingezette zorg en ondersteuning waarvoor zij betalen.

6.2 Overlegtafels Jeugd

In de regio worden verschillende overlegtafels georganiseerd waar individuele jeugdcasussen met specifieke problematiek besproken kunnen worden om besluiten te kunnen nemen over het waarborgen van de veiligheid en/of de inzet van hulp. Dit gebeurt met toestemming en zo mogelijk in aanwezigheid van betrokkenen. De belangrijkste overlegtafels zijn:

- **Beschermingstafel**
  Doel: besluitvorming of er al dan niet een beschermingsonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming moet worden ingezet, inclusief het maken van veiligheidsafspraken

- **Perspectiefoverleg**
  Doel: optimale analyse maken van de situatie van de jeugdige en het creëren van duurzaam perspectief; beter maatwerk met integrale, passende oplossingen voor jongeren en gezinnen met complexe problematiek; voorkomen en verminderen van het aantal uithuisplaatsingen en het aantal jongeren in verblijf; zorgen voor passende in-, door- en uitstroom van de jeugdige.

- **MDA++ (multi disciplinaire aanpak)**
  Doel: intersectoraal regie voeren vanuit een systematische visie en aanpak waarbij structurele veiligheid van gezinnen voorop staat.

- **MDO (multi disciplinair overleg) Huiselijk Geweld**
  Doel: Het komen tot een gezamenlijk persoonsgericht plan van aanpak dat leidt tot het stoppen van het geweld en een veilig perspectief biedt.

Zie bijlage 4.

7 Gewenste ontwikkelingen Jeugdhulp

7.1 Waar staan we?

In 2000 had 1 op de 27 kinderen in Nederland een vorm van jeugdhulp, in 2021 is dat 1 op de 8! De regio heeft, net als de rest van Nederland, te maken gehad met een dramatische toename van het gebruik van jeugdhulp. Deze is vele malen groter dan verwacht bij de overdracht van de jeugdzorg naar gemeenten in 2015. Het doel van de decentralisatie was juist gericht op minder zorg en met name het indammen van de steeds verder oplopende kosten van vóór 2015. De gedachte was dat zorg nabij zou leiden tot minder en kortere inzet van de jeugdhulp. Wat we echter zien is een enorme toename die moeilijk te duiden valt.

Het onderzoek naar de financiële tekorten binnen de Jeugdzorg, van AEF[8] 'Stelsel in Groei', laat zien dat de kosten vanaf 2017 flink zijn gestegen. In het onderzoek wordt gesteld dat er niet direct sprake is van een stijging van het aantal jongeren met jeugdzorg als wel de achterblijvende uitstroom en de hogere kosten per jongere in zorg per jaar. Dit geldt zowel voor individuele als voor groepsgerichte voorzieningen.

Het onderzoek laat echter ook zien dat er met preventie en vroegsignalering binnen de Jeugdzorg weliswaar sprake is van een stijging in de kosten van de Jeugdzorg, maar dat over de andere domeinen, sprake is van een netto positief financieel effect.

Aanpak in een vroeg stadium kan erger voorkomen en daarmee inzet op zwaardere zorg.

De situatie is voor onze regio niet anders dan voor anderen. Er is sprake van afbakening tussen de verschillende domeinen en een stijging van kosten binnen de Jeugdhulp, maar een netto positief effect over alle domeinen heen. Deze situatie vraagt om een uitgebalanceerde samenwerking met de andere domeinen, lokaal en regionaal, met investering op het (preventieve) voorveld. Het is aan onze regio om te besluiten hoe we hier mee om willen gaan.

7.2 Waar willen we naar toe binnen het jeugddomein?

Binnen het jeugddomein hebben we uitdagingen op bovenregionaal, regionaal en lokaal niveau. De uitdagingen op regionaal en bovenregionaal niveau zijn aan het einde van deze paragraaf in een figuur verder uitgewerkt. De uitdagingen op lokaal niveau verschillen per gemeente, en zijn daarom niet uitgewerkt in deze regionale visie.

7.2.1 Regionale Transformatieprojecten Jeugd

Onze regionale ambities zijn vastgelegd in het Transformatieplan jeugd 2018-2021. Dit jaar hebben we met name gebruikt om hierbinnen een laatste eindsprint te trekken. Op korte termijn zal besloten moeten worden hoe we met deze projecten verder willen gaan.

[8] Andersson Elffers Felix (AEF) is een adviesbureau voor maatschappelijke vraagstukken.

Versterken van de lokale toegang

We organiseren kennis- en inspiratiesessies voor managers en medewerkers van de lokale teams en we gaan onderzoeken hoe we zorg op school kunnen verbeteren.

Transformatie van ambulante specialistische jeugdhulp

Om minder verblijf te kunnen realiseren, is het noodzakelijk dat we ons ambulante aanbod door ontwikkelen zodat meer problematiek behandeld kan worden in de thuissituatie. Hierbij werken we intensief samen met aanbieders, en zetten we in op gepast gebruik. De belangrijkste thema's in 2021 zijn het faciliteren van de beweging naar 0 door het ontwikkelen van ambulante alternatieven; het ontwikkelen van sturingsinstrumenten gepast bij gebruik ASJ; aanbieders investeren in gepast gebruik.

Transformatie van verblijf

In dit thema wordt gewerkt aan het terugdringen van het aantal jongeren in verblijf (algemeen) en op terreinvoorzieningen in het bijzonder. De belangrijkste thema's in 2021 zijn het doorontwikkelen van het Perspectiefoverleg; de transitie van de Jeugdzorgplus; het maken van afspraken met het Collectief van aanbieders verblijf; en het ontwikkelen van Kleinschalig verblijf.

Complexe scheidingen

In 2021 zijn we gestart met een pilot digitaal scheidingsloket. Daarnaast zijn we bezig met het ontwikkelen van meer passend en voorliggend aanbod op dit thema, het ontwikkelen van een expertteam door consulenten extra te scholen op dit onderwerp. En gaan we starten met een pilot uniform hulpaanbod.

7.2.2 Bescherming en veiligheid

Naast de vier thema's vanuit het Regionaal Transformatieplan uit 2018 wordt gewerkt aan een verbetering van de aanpak rondom veiligheid en bescherming van kinderen en gezinnen. Daarbij worden de afspraken die gemaakt zijn rondom de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming vertaald naar de praktijk in Centraal Gelderland. Daarnaast wordt gewerkt aan een verbetering van de samenwerking tussen Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen, raad voor de Kinderbescherming en Lokale Teams. Dit gebeurt onder andere via het voorbereiden van een toekomsttuin (pilot) voor bescherming en veiligheid.

7.2.3 Bovenregionale transformatieprojecten Jeugd

Bovenregionale samenwerking kennen we op dit moment alleen binnen het jeugddomein. Het gaat daarbij om het maken van afspraken over de beschikbaarheid van (hoog) specialistisch jeugdzorgaanbod.

De zeven Gelderse jeugdhulpregio’s Achterhoek, Centraal Gelderland, Food Valley, Midden-IJssel / Oost-Veluwe, Nijmegen, Noord-Veluwe en Rivierenland werken met elkaar samen binnen een netwerkstructuur. De samenwerking komt voort uit de overtuiging dat regio’s samen meer weten dan alleen, dat regio’s van elkaar kunnen leren en dat er efficiencyvoordelen te behalen zijn door dingen samen te doen. Bovenregionale inhoudelijke afstemming is het uitgangspunt. Er is op dit moment geen sprake van een formeel bestuursorgaan en ook niet van bovenregionale contractering. Bovenregionale afspraken dienen altijd bekrachtigd te worden door afzonderlijke regios waarbinnen besluitvorming op gemeenteniveau plaatsvindt.

Bovenregionaal Expertisecentrum Gelderland BOEG
BOEG is een netwerkorganisatie die aangestuurd wordt door een stuurgroep namens de 7 Gelderse Jeugdhulpregio's. BOEG heeft een netwerk van superspecialisten om de regionale expertteams te ondersteunen, organiseert hulp bij vastgelopen casussen, en voorzieningen die de hiaten in het zorglandschap oplossen. Daarnaast faciliteert ze de kennisontwikkeling. Formeel valt BOEG onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Nijmegen, die als coördinerende gemeente in Gelderland door VWS is aangewezen om een bovenregionaal netwerk voor jeugdhulp te ontwikkelen en vorm te geven.

Transformatie JeugdzorgPlus
Jeugdzorgplus en 3 milieu voorzieningen. Jeugdzorg plus is een vorm van gesloten jeugdhulp die wordt geboden aan kinderen en jongeren die niet bereikbaar zijn voor lichtere vormen van hulpverlening. Zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf of hun omgeving. Een verzoek tot Jeugdzorgplus kan worden ingediend door een gemeente, de Raad voor de Kinderbescherming, een Gecertificeerde Instelling of de Officier van Justitie. De kinderrechter beslist of een jongere in de Jeugdzorgplus geplaatst wordt. De Gelderse regio's willen in gezamenlijkheid kijken naar hoe JeugdzorgPlus anders kan worden georganiseerd: kleinschaliger (geen leefgroepen maar gezinshuizen) en dichterbij (meer nabij in de regio). De vastgoedtransitie is een verdere aanleiding om tot een bovenregionaal afgestemd inhoudelijke visie op JeugdzorgPlus te komen, met een bijpassend plan. We willen voorkomen dat de afbouw per JeugdzorgPlus instelling op zichzelf staande projecten worden en er te scherp wordt afgebouwd, onder een telkens verschillend regime. Op 1 oktober moet er een strategisch vastgoedplan liggen dat is afgestemd tussen aanbieders en gemeente. Trekker is regio Midden-IJssel/ Oost-Veluwe, die nauw samenwerkt met Ermelo en Arnhem als account houdende gemeenten van respectievelijk 's Heeren Loo en Pactum / OG Heldring.
Drie milieu voorzieningen zijn eveneens bedoeld voor kinderen en jongeren met zware problematiek. Er wordt niet allen hulp geboden, maar ook onderwijs en vrije tijd. Het is een open voorziening. In de zomer van 2021 werkt het Ministerie van VWS aan een regeling om ook deze voorzieningen te vormen. Ook zal dit bovenregionaal worden opgepakt.

Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming
Onder jeugdbescherming wordt formeel verstaan het uitvoeren van kinderbeschermingsmaatregelen zoals toezicht, voogdij of uithuisplaatsing en jeugdreclassering. De Verbeteragenda is tot stand gekomen na het landelijke Inspectierapport 'Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd'. Het is een gezamenlijk project waar afspraken gemaakt gaan worden over uniformering in de inkoop van de functies jb/jr. De ambitie van de regio's is dan om te komen tot uniforme contractering van jb/jr bij de vier Gelderse organisaties voor jeugdbescherming (de Gecertificeerde Instellingen of GI's): eenduidige productcodes, eenduidige tarieven en eenduidig contractmanagement. Daarnaast worden afspraken gemaakt over de samenwerking in het veiligheidsnetwerk, samen met Veilig Thuis-organisaties, Gecertificeerde Instellingen, Raad voor de Kinderbescherming, Lokale Teams, gemeenten en jeugdhulpregio's. Daarmee wordt tevens geanticipeerd op het landelijke Toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming. Trekker van de verbeteragenda is de regio Centraal Gelderland als accounthoudende regio voor de Jeugdbescherming Gelderland.

Overige projecten
• **Beschikbaarheid High Intensive Care plekken:** dit is een klinische Jeugd-GGZ voorziening met bedden. De Gelderse jeugdregio's hebben afspraken gemaakt over de solidaire bekostiging van deze bedden zodat de beschikbaarheid gegarandeerd is voor de kinderen. Trekker is Nijmegen.
• **Spoed Eisende Zorg**: Er is een team Spoedeisende Zorg (SEZ) van Jeugdbescherming Gelderland die direct (binnen 3 uur) intervenieert in een crisissituatie bij een jeugdige (en zijn gezin). Ook hier is de beschikbaarheid nu gegarandeerd. Trekker is de jeugdregio Achterhoek.
• **Uniforme verwijzing rechtbank naar hulpaanbod gemeenten**: Er is een pilot gestart Uniforme verwijzing van de Rechtbank naar hulpaanbod scheidingsinterventies in Gelderland (UHA Gelderland). Doel is een jeugdige zo snel mogelijk de meest passende hulp te bieden, als zijn ouders scheiden en hij daardoor in zijn ontwikkeling wordt bedreigd. Trekker is Regio de Achterhoek.

7.2.4 Hervormingsagenda Jeugdzorg

Rijk en gemeenten hebben in juni 2021 afgesproken om op korte termijn afspraken te maken over een hervormingsagenda. Daarmee moet het jeugdstelsel op den duur beter gaan werken en financieel houdbaar worden. Dat hebben ze besloten naar aanleiding van het oordeel van de arbitragecommissie over de tekorten in de jeugdzorg. De exacte impact van deze hervormingsagenda is nog niet duidelijk, wel wordt verwacht dat er meer taken en verantwoordelijkheden komen te liggen bij de (boven)regionale samenwerking in de jeugdzorg. Dit kan er toe leiden dat we in 2022 opnieuw naar de formele inrichting en besluitvorming van de regionale en bovenregionale samenwerking moeten kijken.

7.2.5 Overzicht van de belangrijkste regionale en bovenregionale projecten

Transformatieprojecten, in Centraal Gelderland en Bovenregionaal (2021)

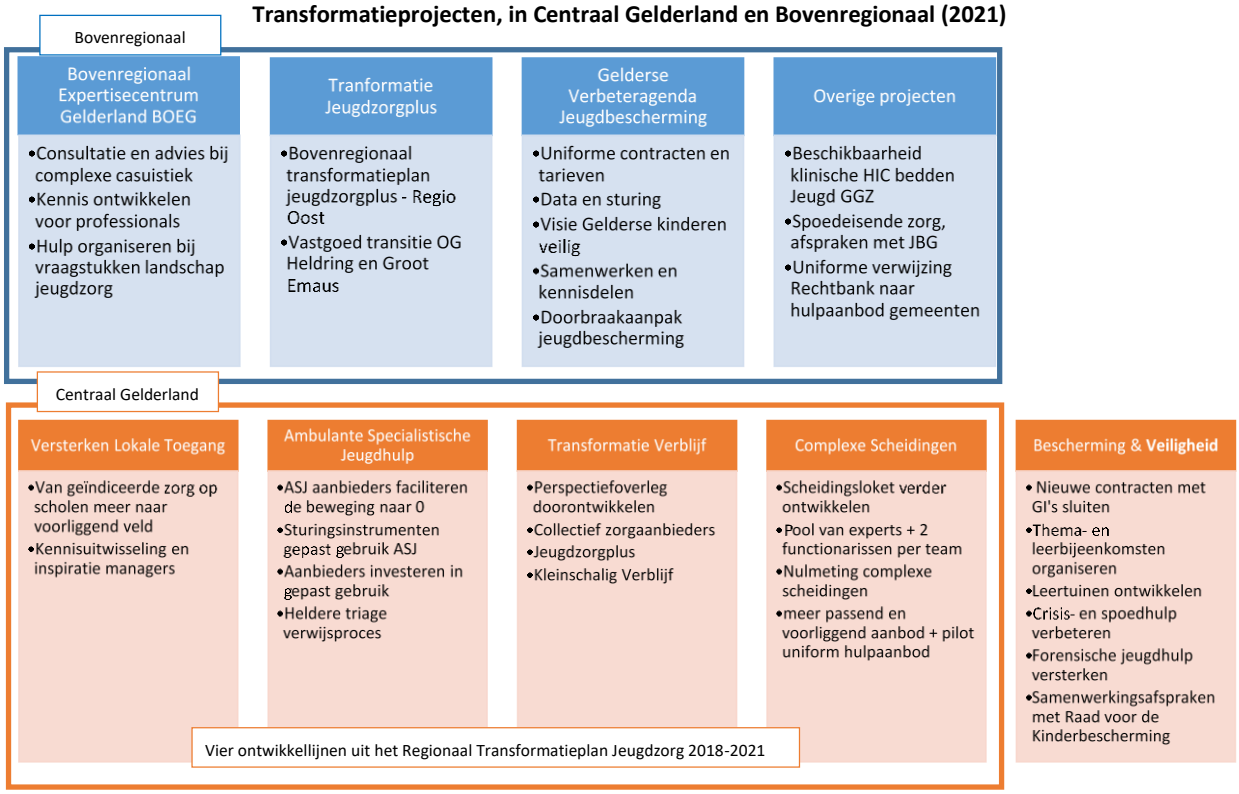

7.2.6 In gesprek met ervaringsdeskundigen

Tijdens de totstandkoming van de Regiovisie op samenwerking en opdrachtgeverschap is met het JongerenNetwerk afgesproken om vanaf 2022 periodiek bijeenkomsten met ervaringsdeskundigen uit de jeugdzorg te organiseren. Doel is reflectie op het gevoerde regionale beleid, op de kwaliteit van de lokale toegangen (individuele gemeenten overstijgend), op het gecontracteerde zorgaanbod en op specifieke thema's.

8 Gewenste ontwikkelingen Beschermd wonen en maatschappelijk opvang

8.1 Waar willen we naar toe binnen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang?

Hoewel alle gemeenten wettelijk verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen op grond van de Wmo 2015, is op dit moment de gemeente Arnhem nog centrumgemeente voor beschermd wonen en de maatschappelijke opvang. De centrumgemeente ontvangt de financiële middelen en voert de taak voor de regio uit, met uitzondering van de gemeente Wageningen.

Het Rijk heeft besloten om vanaf 1 januari 2022 te starten met de (inhoudelijke) doordecentralisatie van beschermd wonen. Dit betekent dat beschermd wonen vanaf 1 januari 2022 ook qua uitvoering de taak van elke gemeente wordt. Vier jaar na inwerkingtreding van de doordecentralisatie van beschermd wonen zal een besluit over maatschappelijke opvang worden genomen. Omdat de doordecentralisatie van de maatschappelijke opvang is opgeschoven, wordt maatschappelijke opvang in dit hoofdstuk verder niet uitgewerkt.
De financiële doordecentralisatie op basis van een objectief verdeelmodel gebaseerd op het inwoneraantal, start een jaar later en werkt met een ingroeipad van 10 jaar (2023-2032).

De doordecentralisatie en transformatie beschermd wonen is gebaseerd op het *rapport 'Toekomst Beschermd Wonen, van Beschermd wonen naar een Beschermd Thuis'* van de commissie Dannenberg. In dit rapport wordt een nieuwe visie op beschermd wonen en maatschappelijke opvang gegeven. Deze visie gaat uit van een inclusieve samenleving waarin ook mensen met psychische problematiek midden in de samenleving kunnen leven en meedoen. De gemeenten staan dus voor een grote transformatieopgave om een breed palet aan voorzieningen en woonvormen te bieden, variërend van zelfstandig wonen met lichte vormen van begeleiding tot gespecialiseerde opvang en beschermd wonen. In de regio Centraal Gelderland speelt daarnaast dat in vergelijking met regio's elders in het land, het aantal plaatsen beschermd wonen in verhouding tot het aantal inwoners, hoog is en ook niet gelijkmatig is verspreid over de diverse regiogemeenten. Op basis van wat we nu weten over de uitwerking van het toekomstige financiële verdeelmodel, hebben we straks minder middelen te besteden aan beschermd wonen.

De transformatieopgave vraagt samenwerking binnen de gemeente, tussen de gemeenten en ook met aanbieders en woningcorporaties. De Rijksoverheid en de VNG hebben afgesproken dat iedere centrumregio in Nederland komt tot een regionaal plan waarin de visie en concrete uitwerking op het gebied van de transformatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang regionaal wordt ingevuld.

8.2 Transformatieplan Beschermd Thuis 'Samen aan Zet' 2019-2021

In 2016 is er een eerste visiedocument opgesteld voor de transformatie: het *visiedocument Beschermd Thuis Regio Centraal Gelderland.* Daarin omarmen we als gemeenten de beweging naar een inclusieve samenleving en zijn een aantal uitgangspunten bepaald.

Het Transformatieplan Beschermd Thuis 'Samen aan Zet' (vastgesteld door de regio Centraal Gelderland in 2019), bouwt voort op de visie van een Beschermd Thuis, en geeft een eerste richting en kaders voor de verdere uitwerking de komende jaren. Aan de hand van een aantal benoemde

ontwikkellijnen zijn een spoorboek en een programmaplan gemaakt[9]. We streven ernaar om met extra inzet op preventie en versterking van de lokale ondersteuningsstructuur onze inwoners snel en adequaat te helpen en meer mensen in staat te stellen om met ondersteuning zelfstandig te wonen en te participeren in onze samenleving. Tegelijkertijd zorgen we er samen voor dat er een regionaal vangnet in stand blijft voor wie dat toch nodig heeft.

8.3 Waar willen we naartoe? Beschermd Thuis in 2033

De gemeenten werken in het programma 'Samen Aan Zet' verder aan de actualisatie, verbetering en versterking van de regionale samenwerking op het gebied van beschermd wonen. De vastgestelde Norm voor Opdrachtgeverschap voor beschermd wonen[10] vormt het kader voor de regionale samenwerking. In de norm staat dat gemeenten in regionaal verband dienen samen te werken vanuit een gedeelde visie. Ook dient te worden aangegeven hoe gemeenten in regioverband zorgdragen voor de beschikbaarheid en continuïteit van hulp en ondersteuning aan inwoners met een psychische kwetsbaarheid, hoe de toegang tot de gecontracteerde hulp geregeld is en hoe gemeenten bovenregionaal samenwerken. De NvO verplicht om verder binnen een regio dezelfde contractvoorwaarden te hanteren en zich te houden aan dezelfde zorgvuldigheidseisen bij de inkoop.

Aan de hand van een viertal actielijnen (regiovisie, governance, financiën en toegang) wordt in 2021 de huidige visie geactualiseerd en een nieuwe kadernota gepresenteerd. In de toekomst zal worden gewerkt met een gezamenlijke regionale begroting. De toegang tot beschermd wonen zal worden vormgegeven via een ‘hybride model’. Dit betekent dat de toegang lokaal wordt georganiseerd in combinatie met extra (regionale) expertise die indien nodig kan worden ingezet. Centraal in het plan staat het vormgeven van ‘beschermd thuis’ in een variatie van woonvormen en het verder door ontwikkelen van de lokale infrastructuur in de gemeenten. Preventie, vroegsignalering en zorg en ondersteuning dichtbij zijn centrale thema’s.

In een bestuurlijk akkoord en convenant worden de samenwerkingsafspraken tussen de 10 gemeenten[11] bekrachtigd. De kadernota “Samen aan Zet, de volgende stap in de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis wordt afzonderlijk aan de gemeenteraden in de regio ter besluitvorming voorgelegd.

[9] Voor maatschappelijke opvang is het beleidskader *'Minder Opvang Beter Leven'* de basis van het reguliere beleid en aanvullend het recent vastgestelde plan '*Van opvang naar Wonen'* (2021).
[10] De NvO geldt zowel voor beschermd wonen als voor maatschappelijke opvang. Gelet op het uitstel van de doordecentralisatie van MO, worden er nog geen samenwerkingsafspraken voor MO uitgewerkt.
[11] Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar

9 Samenwerking met andere domeinen

Het Sociaal Domein staat niet op zichzelf. Het heeft raakvlakken met en werkt veel samen met andere domeinen. De belangrijkste stippen we hieronder kort aan. Dat zijn de domeinen gezondheid, onderwijs, veiligheid en omgeving. Aandachtspunt hierbij is dat de verschillende domeinen waarmee wordt samengewerkt deels zelf vanuit een andere regio samenwerken dan de regio Centraal Gelderland. Dit kan voor het maken van afspraken een complicerende factor zijn.

9.1 Gezondheid

De Wet Publieke Gezondheid (Wpg) regelt de overheidsbemoeienis rondom de Publieke Gezondheidszorg in Nederland. In deze wet is Publieke Gezondheid als volgt omschreven:

"de gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor de bevolking of specifieke groepen daaruit, waaronder begrepen het voorkómen en tijdig opsporen van ziekten."

De Publieke Gezondheidszorg wordt collectief door de overheid georganiseerd en richt zich o.a. op het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid. Ook legt de Publieke Gezondheid een sterk accent op preventie.

De wet schrijft voor dat gemeenten een GGD in stand houden waar taken vanuit de wet Publieke Gezondheid belegd zijn. Daarbij kan bijv. gedacht worden aan uitvoering van de jeugdgezondheidszorg en ouderengezondheidszorg. Elke regio bepaalt zelf hoe groot de inzet van de GGD op de verschillende taakvelden is. De GGD is een belangrijke partner in het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. De GGD werkt vanuit verschillende taakvelden aan het voorkomen van gezondheidsproblemen bij de burger en draagt ertoe bij dat de aanwezige gezondheidsproblemen als zo min mogelijk belastend worden ervaren waardoor het beroep op de nodige geïndiceerde hulp kan worden beperkt.

9.2 Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) is het uitgangspunt dat elk in Nederland wonend kind recht heeft op een gegarandeerd pakket aan zorg. Alle jeugdigen hebben het recht om zo gezond mogelijk op te groeien in een gezonde en veilige omgeving en zich te ontwikkelen tot gezonde volwassenen.

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) zet zich in om het opgroeien en opvoeden van kinderen zo goed mogelijk te laten verlopen, zodat gezondheidsproblemen worden voorkomen, eventuele afwijkingen tijdig worden opgespoord en ouders/verzorgers informatie krijgen en hun vragen beantwoord worden.

De hele Jeugdgezondheidszorg (dus ook -9 maanden t/m 18 jaar, prenataal) is door 15 deelnemende gemeenten[12] bij GGD Gelderland Midden belegd. De JGZ heeft een belangrijke functie om vroegtijdig problemen bij jeugdigen te signaleren. Deze signalerende functie biedt zinvolle informatie voor de inrichting van het voorveld op lokaal niveau en met vroegtijdige signalering kan mogelijk het beroep op jeugdhulp worden voorkomen. Daarnaast heeft de JGZ zelf een aanbod van preventie-activiteiten en interventies, zoals stevig ouderschap en voorzorgtrajecten.

[12] Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar

9.3 Onderwijs

Iedere gemeente in de regio Centraal Gelderland heeft een (vorm van een) Lokale Educatieve Agenda waarin met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties afspraken zijn gemaakt over het bevorderen van integratie, het voorkomen van segregatie, het bestrijden van onderwijsachterstanden en de inschrijving en toelating. De lokale educatieve agenda is een selectie van actuele thema's die schoolbesturen en gemeente belangrijk vinden en die om actie vragen.

Daarnaast vindt er regionale afstemming plaats tussen het onderwijs en gemeenten middels het (verplichte) Op Overeenstemming gericht Overleg (OOGO).

Net als de JGZ heeft het onderwijs een belangrijke signalerende functie om mogelijke problemen vroegtijdig te herkennen. Daarmee kunnen enerzijds onderwijsachterstanden worden tegen gegaan. Anderzijds kan vroegtijdig begeleiding worden geboden waarmee een beroep op zwaardere jeugdhulp kan worden voorkomen.

Een regionaal aandachtspunt is de afstemming onderwijs-jeugdhulp. Hoe zorgen we er voor dat partijen elkaar goed weten te vinden en er passende oplossingen gezocht en gevonden worden om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten. De samenwerkingsverbanden spelen daar een belangrijke rol in. In de regio is een sluitend geheel van samenwerkingsverbanden gevormd. De gemeenten in de regio Centraal Gelderland zijn verdeeld over 4 samenwerkingsverbanden primair onderwijs en 4 voor het voortgezet onderwijs.

De schoolbesturen in een samenwerkingsverband maken afspraken over hoe voor elke leerling zo goed mogelijk passend onderwijs kan worden gerealiseerd. In het samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt over welke begeleiding in de reguliere scholen kan worden geboden, welke kinderen geplaatst kunnen worden in het speciaal onderwijs en over de verdeling van de ondersteuningsmiddelen.

9.4 Veiligheid

Gemeenten en hun maatschappelijke partners hebben een belangrijke rol en taak in het organiseren van veiligheid voor kinderen. In paragraaf 8.2 is de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming al als bovenregionaal project benoemd. Er worden o.a. afspraken gemaakt over de samenwerking in het veiligheidsnetwerk dat bestaat uit Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), de GI in samenwerking met gemeente en aanbieders. Daarnaast wordt er samengewerkt met het Veiligheidshuis.

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Zij beoordelen de veiligheid, stellen vervolgens de betrokken hulpverlening op de hoogte en schakelen het wijkteam in.

De Raad voor de Kinderbescherming vraagt middels een rapportage aan de rechtbank om een jeugdbeschermingsmaatregel. Ook controleert de Raad de uitvoering van de jeugdbeschermingsmaatregel (uitgevoerd door een GI) en kan zij een zaak opnieuw op zitting brengen.

9.5 Veiligheidshuis

Binnen de Veiligheidsregio Gelderland-Midden kennen we twee Veiligheidshuizen:

- Veiligheidshuis Regio Arnhem
- Veiligheidshuis West-Veluwe Vallei.

Sinds 2014 werken de twee Veiligheidshuizen nauw samen, waarbij er sprake is van één organisatiestructuur.

Het veiligheidshuis West Veluwe Vallei en Regio Arnhem is een netwerksamenwerking tussen straf- en zorgpartners en gemeenten, waarin zij komen tot een keten overstijgende persoonsgerichte aanpak van complexe problematiek.

Alle partners kunnen een probleem rond een persoon, (gezins)systeem of gebied inbrengen in het Veiligheidshuis. Dit kan in de vorm van een adviesvraag of als aanmelding voor een overleg. Er volgt een Multi Disciplinair Overleg (MDO) als de casuïstiek passend is voor het Veiligheidshuis. Hieraan nemen alle belanghebbende lokale en regionale ketenpartners deel. De partners in het overleg komen tot een plan van aanpak dat een maatwerkcombinatie is van repressie, bestuurlijke interventies en zorg. De strafrechtelijke aanpak kan dienen als stok achter de deur voor zorg- en hulpverlening. Op haar beurt kan de zorg- en hulpverlening een effectieve aanvulling zijn op de strafrechtelijke aanpak.

Het veiligheidshuis organiseert naast het genoemde MDO Huiselijk Geweld het MDA++, het Perspectief overleg en de Beschermingstafel. Deze overlegtafels worden in bijlage 4 kort toegelicht.

9.6 Omgeving

De nieuwe omgevingswet wordt naar verwachting het komend jaar ingevoerd. Gemeenten formuleren daarvoor een Omgevingsvisie. In deze visie staat de inwoner centraal en wordt naar zijn omgeving gekeken vanuit zijn behoeften en belangen. Daarmee is een Omgevingsvisie dan ook overkoepelend en integraal verbindend, net zoals de visies op het Sociaal Domein. Immers, voor onze inwoners bestaat er geen indeling in domeinen van het dagelijks leven. Het is dan ook logisch om aan te sluiten op dat dagelijks leven. Wat betekent wonen voor de inwoners? Sport en vrije tijd, Gezondheid en schone lucht, beweging en deelnemen aan het maatschappelijk verkeer? Het is dan ook logisch dat wij ook hierin met elkaar verbinding zoeken en hebben. Wonen en behoefte aan woonruimte stopt niet bij de grenzen van de gemeente, dat geldt voor iedere inwoner maar specifiek voor kwetsbare inwoners. Zodoende zoeken wij vanuit onze regionale samenwerking op het sociaal domein ook hierin samenwerking.

10 Bijlagen

10.1 Bijlage 1: Lokale visies op het sociaal domein

Arnhem

Onze ambitie is groot. We willen binnen één generatie het verschil maken. Dat vraagt om focus op de drie belangrijkste maatschappelijke opgaven die we voor ons zien:

1. Iedere Arnhemmer heeft dezelfde **kans**en op persoonlijke ontwikkeling; a**lle Arnhemmers kunnen het maximale uit zichzelf halen. Er zijn gelijke ontwikkelkansen voor iedereen.**
2. Een **stabiele basis voor alle Arnhemmers**; **a**lle Arnhemmers hebben de basis **op orde; voldoende inkomen (bij voorkeur door betaald werk), een geschikte woning, een veilige en gezonde (leef)omgeving en een gezonde leefstijl.**
3. Alle Arnhemmers kunnen **in veiligheid en vrijheid** l**even.** In Arnhem kun je zijn wie je bent. Verscheidenheid en acceptatie kenmerken onze stad.

Er gaat veel goed in Arnhem. Het kan nog beter als we in de wijken samen werken aan meer continuïteit (lange termijn), meer focus (keuzes maken) en erger voorkomen (preventie).

Doesburg

1) We verbinden de decentralisaties en zorgen voor een integrale aanpak in een Doesburgse context met maatwerk voor de bewoners.
2) De vraag van de mensen wordt centraal gesteld en niet het aanbod van zorgaanbieders.
3) Uitgangspunt is: één gezin, één plan, één hulpverlener/regisseur. Voorkomen moet worden dat meerdere hulpverleners langs elkaar heen werken binnen een gezin.
4) Bij de uitvoering van de nieuwe taken in het sociale domein staan begeleiding naar werk, activering, participatie, preventie en eigen verantwoordelijkheid centraal.
5) We streven naar minder bureaucratie en meer sturing op resultaat.
6) Inwoners worden goed geïnformeerd en betrokken bij het sociale beleid.

Duiven

Inwoners van gemeente Duiven en Westervoort kunnen een betekenisvol en veerkrachtig leven leiden. Waar nodig reiken we handvatten aan gericht op zelfredzaamheid, elkaar ondersteunen en participatie. De leefwereld en omgeving van inwoners staat hierbij centraal, zodat we - waar nodig - de juiste en passende ondersteuning bieden**.**

Lingewaard

Onze inwoners verdienen een samenleving waarin iedereen kan meedoen, waarin mensen naar elkaar omkijken en elkaar helpen als dat nodig is. We leven echter in een complexe samenleving, waarin het voor veel mensen niet vanzelfsprekend is om mee te doen. Het is de taak van de gemeente om inwoners te helpen zo goed mogelijk deel te blijven nemen aan de samenleving. Daarnaast helpen we (groepen) inwoners die hun wijk of dorp aangenamer willen maken voor hun medebewoners.

Om dit concreet te maken, doen we acht beloften aan onze inwoners:

1. Iedereen hoort erbij
2. Er zijn voldoende mogelijkheden bij je in de buurt om andere mensen te ontmoeten
3. Wij helpen je jouw goede ideeën uit te werken
4. Je weet waar je terecht kunt met jouw vragen of problemen
5. Wij kijken naar je om
6. Er is aanvullende hulp en ondersteuning als je dat nodig hebt
7. Je krijgt de hulp die bij jouw situatie past
8. Wij houden een vinger aan de pols

Overbetuwe

Een sterke sociale basis[1], kwaliteit van leven van onze inwoners, voldoende mogelijkheden om talenten te ontwikkelen en een leefbare en inclusieve samenleving[2]. Dát is onze ambitie. Zorg voor elkaar is in essentie de verantwoordelijkheid van onze inwoners zelf. Moeders en vaders zorgen voor hun kinderen, kinderen zorgen voor hun oudere ouders, geliefden zorgen voor elkaar, buren zorgen voor hun buurtgenoten en buurtgenoten zorgen voor hun buurt. Dat is onze sociale basis. Een basis waar relaties tussen mensen het fundament zijn, vraagt om samenwerking en vakmanschap en een faciliterende en stimulerende gemeente die het gemeenschappelijk belang bewaakt. Het gewone leven en het gesprek met onze inwoners, van mens tot mens, inspireert ons. We handelen integraal vanuit de inwoner, vanuit mogelijkheden en vertrouwen.

Daar waar inwoners ondersteuning nodig hebben, bieden we die. Samen met alle professionals in het welzijns- en zorgveld van Overbetuwe werken we vanuit één integraal Sociaal Team Overbetuwe. Het STO kan inwoners op allerlei manieren faciliteren, ondersteunen, de weg wijzen, een keukentafelgesprek inzetten voor vraagverheldering en een ondersteuningsplan opstellen. We zetten ons in om signalen vroegtijdig te signaleren en ondersteuning nabij, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed te organiseren.

Renkum

- Nabij en snel: wanneer nodig, is er hulp snel en nabij de inwoner. Dit willen we bereiken door dorpsgericht te werken. Per kern wordt een netwerk van partners ontwikkeld dat elkaar kent.
- Kracht van het collectief: we brengen de collectieve mogelijkheden nog beter in beeld en bij een hulpvraag wordt bekeken wat het collectief of algemene voorzieningen kunnen betekenen, zoals een sportvereniging of welzijnsorganisatie.
- Zicht op zorg: we hebben meer zich op de kwaliteit, het resultaat, de kosten en de duur van hulp en ondersteuning aan onze inwoners, geboden door zorgaanbieders.
- Veiligheid voorop: bij het ondersteunen van onze inwoners zetten wij en onze partners veiligheid altijd voorop.
- Transparant: wij zijn transparant naar onze inwoners en netwerkpartners, ook wanneer iets niet zo goed gaat. Samen zoeken we naar oplossingen.
- Meedoen en inspraak: alle kinderen en jongeren kunnen meedoen. Bovendien hebben kinderen en jongeren zeggenschap en een stem als er hulp en ondersteuning nodig is.
- Vroeg signalering en tijdig handelen: om te voorkomen dat hulpvragen van onze inwoners groter worden, willen we deze tijdig in beeld hebben. Samenwerking met partners is daarbij cruciaal, denk aan scholen, huisartsen en JGZ. Wij gaan nauwer op deze partijen aansluiten.
- Normaliseren: het is tijdens het opgroeien en opvoeden normaal om af en toe tegen problemen aan te lopen. Het ene kind ontwikkelt zich anders dan het andere. We willen waar mogelijk problemen en verschillen meer normaliseren en bekijken wat ouders en kinderen zelf kunnen. Wanneer iets je zelf lukt geeft dat vaak vertrouwen.
- Kansrijke start: omdat de eerste 1000 dagen van een kind cruciaal zijn voor een goede start zetten we in op: preventie, vroeg signalering, doorontwikkelen ondersteuningsaanbod en ontmoeting en elkaar steunen bij de prenatale zorg.

Rheden

Wij bieden zorg en ondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben in het leven van alle dag. De inwoner is het vertrekpunt. De zorg en ondersteuning organiseren we zo dichtbij en zo licht (normaal) mogelijk. De sociale basis biedt een stevig en breed scala aan ondersteuning en op de juiste momenten wordt specialistische maatwerkondersteuning geboden. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn: eigen regie en eigen verantwoordelijkheid, preventief voor curatief, collectief voor individueel, algemene voorziening voor specialistisch maatwerk en een netwerksamenwerking met een beperkt aantal, op samenwerking en resultaat gerichte, partners.

Rozendaal

Wij bieden zorg en ondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben in het leven van alle dag. De inwoner is het vertrekpunt. De zorg en ondersteuning organiseren we zo dichtbij en zo licht (normaal) mogelijk. De sociale basis biedt een stevig en breed scala aan ondersteuning en op de juiste momenten wordt specialistische maatwerkondersteuning geboden. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn: eigen regie en eigen verantwoordelijkheid, preventief voor curatief, collectief voor individueel, algemene voorziening voor specialistisch maatwerk en een netwerksamenwerking met een beperkt aantal, op samenwerking en resultaat gerichte, partners.

Wageningen

Beleidskader Samen Wageningen uit 2017.

Er zijn 5 Wageningse principes en 11 hoofdlijnen. De 5 principes zijn:

1) We willen problemen zoveel mogelijk voorkomen, maar als er problemen zijn een oplossing kunnen bieden. We vinden dat de overheid daar een rol in heeft, door mensen te helpen bij het maken van slimme keuzes voor hun gezondheid en welzijn.
2) We zetten de inwoner centraal. Daarbij hoort maatwerk. Iedereen heeft andere behoeften en andere mogelijkheden. Daar proberen we met elkaar de juiste hulp bij te vinden, waarbij we ongelijke gevallen ongelijk durven te behandelen. We willen keuzevrijheid, ook bij het wel of niet meedoen in de buurt, wijk of stad. We hebben respect voor ieders eigen ruimte. Gemeente en professionele hulpverleners praten niet óver, maar mét de inwoner.
3) We doen het samen. We waarderen wat iedereen voor elkaar doet in Wageningen en willen dat ondersteunen. Zodat we er samen voor kunnen zorgen dat iedereen mee kan doen. Met elkaar gaan we voor samenredzaamheid.
4) We gaan uit van vertrouwen in plaats van wantrouwen in het contact tussen gemeente, inwoners, zorgaanbieders en werkgevers. We willen naar een andere manier van verantwoorden: niet tellen, maar vertellen. Geen nadruk op cijfers, maar op ervaringen. Geen controle, maar samenwerking met wederzijds respect waarin we elkaar aan kunnen spreken op gemaakte afspraken.
5) We zoeken actief naar vernieuwing. Een nieuwe invulling van zorg, met vertrouwen in elkaar, samenredzaamheid en maatwerk waar regels tekortschieten vraagt om innovatie, frisse ideeën en experimenteerruimte. Voor gemeente, zorgaanbieders, werkgevers én voor inwoners.

De 11 hoofdlijnen:

1. Het gemeentelijk beleid is gericht op iedere inwoner (algemeen beleid), met oog voor doelgroepen met specifieke behoeften (specifiek beleid).
2. Voorkomen is beter dan genezen, daarom zetten we in op preventie.
3. We herkennen en waarderen wat al goed gaat, om dat te versterken en stimuleren. Daarbij laten we ruimte voor vernieuwing.
4. Er is laagdrempelige toegang tot informatie, hulp en ondersteuning voor iedereen.
5. Iedereen moet (zinvol) mee kunnen doen en wordt daarbij zo nodig ondersteund.
6. Contact is gebaseerd op basis van wederzijds respect, omdat we allemaal anders zijn en gehoord en gezien willen worden.
7. We zetten ieders mogelijkheden om zichzelf te redden centraal; waar mogelijk met inzet van informele ondersteuning en waar nodig met professionele hulp
8. We gaan uit van eigen regie voor iedereen, ook wanneer diegene ondersteuning krijgt.
9. We vertrouwen op de kracht van eigen netwerken; gemeente en professionals bieden ondersteuning waar nodig om overbelasting te voorkomen en beperken niet met regels.
10. Waar netwerken ontbreken, ondersteunen we bij het vormen en onderhouden van een netwerk
11. We zorgen voor evenwicht tussen het informele netwerk, vrijwillige hulp en professionele hulp door goede afstemming en samenwerking.

Westervoort

Inwoners van gemeente Duiven en Westervoort kunnen een betekenisvol en veerkrachtig leven leiden. Waar nodig reiken we handvatten aan gericht op zelfredzaamheid, elkaar ondersteunen en participatie. De leefwereld en omgeving van inwoners staat hierbij centraal, zodat we - waar nodig - de juiste en passende ondersteuning bieden.

Zevenaar

Beleidsvisie/ Leidende principes

1. Rechtszekerheid – We doen wat nodig is
2. Primaire levensbehoeften – Eigen verantwoordelijkheid
3. Positieve Gezondheid – Samen verantwoordelijk
4. Van en voor inwoners – Inclusieve samenleving
5. Integrale benadering – De mens staat centraal
6. Participatie – Netwerk samenleving
7. Regionale Samenwerking – Slim volgen in de basis en vooroplopen waar nodig

Daarnaast is er een vertaling gemaakt naar ambities:

Ambitie 1 Wij doen (alleen) wat nodig is.
Ambitie 2 Meer inwoners in Zevenaar leven in een (sociaal) veilige omgeving.
Ambitie 3 Meer inwoners doen zo zelfstandig mogelijk mee aan de maatschappij.

10.2 Bijlage 2: De uitgangspunten voor het sociaal domein nader uitgewerkt

De inwoner centraal

Inwoners en gezinnen staan centraal en maken waar dat mogelijk is gebruik van eigen mogelijkheden binnen hun sociale omgeving. Basisvoorzieningen zijn daarmee preventief en voorliggend. Alleen waar deze basisondersteuning niet toereikend is, wordt ondersteuning op maat geboden.

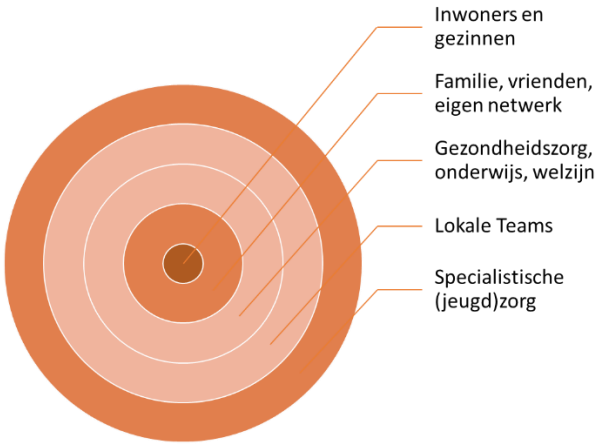

Positieve gezondheid als uitgangspunt

Het concept positieve gezondheid biedt een brede kijk op gezondheid en ziekte. Centraal staat het vermogen van mensen om met de fysieke, sociale en emotionele uitdagingen van het leven om te gaan. Niet langer wordt de nadruk gelegd op wat een persoon door zijn ziekte of stoornis niet kan doen, de nadruk ligt op het aansluiten bij en versterken van wat iemand wél kan. In de nieuwe GGZ vinden we een vergelijkbare denkwijze terug in de herstelbenadering. Positieve gezondheid en de nieuwe GGZ richten zich op normaliseren en veel minder op diagnosticeren.

Vanaf de decentralisatie hebben wij gezien dat de producten die aanbieders in de markt zetten nog voornamelijk aanbod gestuurd zijn, terwijl vanuit het oogpunt van transformatie de vraag van de inwoner centraal zou moeten staan en niet het aanbod. De paradigma shift richting positieve gezondheid en herstelbenadering vraagt ook om een andere houding van alle betrokkenen: van professionals, van opleiders en van bestuurders. Hoewel er al zeker stappen in de goede richting zijn gezet is er nog veel werk te doen. Wij zijn ons er echter van bewust dat dit een cultuurverandering is die tijd vergt.

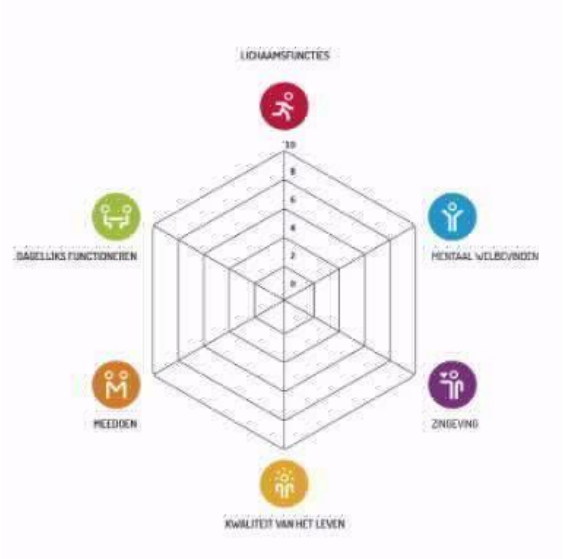

Normalisatie en de-medicaliseren

De Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling heeft in zijn publicatie van 2012 "*ontzorgen en normaliseren. Naar een sterke eerstelijns jeugdzorg*" al gewezen op het belang van normaliseren. Niet ieder probleem hoeft gemedicaliseerd te worden of vraagt om een oplossing door de inzet van geprofessionaliseerde hulpverlening.

Normaliseren is wederkerig en strekt zich uit over het hele sociaal domein. Het vraagt van alle betrokken partijen om anders te kijken en anders te handelen. De nadruk komt meer te liggen op het accepteren dat een leven niet perfect is, dat hobbels en tegenslag erbij horen en dat wij moeten

leren, opnieuw leren misschien, om ermee om te gaan. Het vraagt meer eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid (zelfredzaamheid) van onze inwoners. Het vraagt ook terughoudendheid van de inwoner richting overheid, niet alle mankementen kunnen worden verholpen, hooguit gecompenseerd. Willen wij ons stelsel lokaal, regionaal, landelijk toegankelijk en betaalbaar houden, dan moeten wij ons dit met elkaar realiseren. Dat stelt eisen aan de toegang naar zorg én het stelt eisen aan diegene die om toegang vraagt. Er steekt ook een stukje solidariteit in: het teveel voor de één resulteert in het te weinig voor een ander.

Preventie

Preventie gaat om het voorkomen van problematiek én om het voorkomen dat een probleem onnodig erger wordt. Belangrijk is dat preventieve voorzieningen voor de inwoner makkelijk te bereiken zijn en de toegang heel laagdrempelig is georganiseerd.
Hierbij dient te worden gedacht aan oplossingen binnen verschillende domeinen:

- Sociale participatie
  - Mantelzorgondersteuning
  - Algemene dagvoorzieningen
  - Welzijnswerk
  - Ontmoetingspunten
  - Vrijwilligerswerk
  - Verenigingen
  - Vrijetijdsbesteding
  - Sociaal contact
- Fysieke gezondheid
  - Huisarts
  - Ergotherapie, fysiotherapie
  - Sportzorgprogramma's
  - Preventieprogramma's
  - Zelfhulpgroepen
  - Sporten
  - Zelfzorg
  - Gezonde leefstijl en advies
- Mentale gezondheid
  - Cursussen/trainingen
  - Maatschappelijk werk
  - Inloopfunctie
  - Lotgenoten contact
  - Zelfhulpgroepen
  - Buddysysteem
  - Zelfzorg
  - Gezonde leefstijl en advies
- Wonen
  - Algemene woonbegeleiding
  - Woonservice
  - Inwonend bij een ander
  - Leefbaarheid
  - Klussendienst
  - Levensloop bestendig wonen
- ADL/Huishouden
  - Respijtzorg
  - Gemaksdiensten
  - Maaltijdservice
  - Vrijwillige thuishulp
  - Eetpunt
  - Burenhulp
  - Gebruikelijke zorg
  - Zelfzorg
- Mobiliteit
  - Algemeen groepsvervoer
  - Scootmobielpool
  - Openbaar vervoer
  - Buurt/dorpsvervoer
  - Burenhulp
  - Meerijden
  - Gebracht worden
  - Eigen vervoer
- Regie
  - Maatschappelijk werk
  - Sociale netwerkversterking
  - Vertrouwenspersoon
  - Buddy
  - Vrijwilliger
  - Mantelzorg
  - Eigen regie
- Opvoeden
  - Gezinscoach
  - Opvoedcursussen
  - Zelfhulpgroepen
  - School

    - Familie
    - Buurt
    - Positief opvoeden
- Financiën
    - Kredietbank
    - Sociaal raadslieden
    - Budgetvoorlichting
    - Schuldhulpmaatje
    - Thuisadministratie
    - Budgetkring
    - Financieel zelfstandig
- Werk/opleiding
    - Werkbemiddeling
    - Sollicitatietraining
    - Onderwijsbegeleiding
    - Loopbaanoriëntatie
    - Maatschappelijke stage
    - Vrijwilligerswerk

De ene gemeente binnen onze regionale samenwerking is verder in de ontwikkeling van het preventieve veld als de andere. De kracht van de regionale samenwerking is juist om van elkaar te leren. Wat gaat goed, wat werkt en wat niet.

10.3 Bijlage 3: Norm voor opdrachtgeverschap

De NvO Jeugd geeft richting aan de samenwerking tussen gemeenten bij het organiseren en inkopen van jeugdhulp, beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De NvO geeft duidelijkheid over wat in ieder geval regionaal en bovenregionaal tussen regio's afgesproken wordt. Hoe invulling aan de samenwerking wordt gegeven is een gemeentelijke, regionale of bovenregionale aangelegenheid.

De NvO Jeugd bestaat uit acht afspraken: [13]

1. Gemeenten stellen in regionaal verband een **regiovisie** op die door de verschillende gemeenteraden wordt vastgesteld. De regiovisie komt tot stand in overleg met aanbieders (en voor jeugd met gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis), professionals, (vertegenwoordigers van) jongeren en ouders en volwassenen en ketenpartijen.	Wat hebben wij geregeld in CG?
2. De regiovisie geeft helderheid hoe gemeenten, tenminste voor de looptijd van deze visie, in regioverband de beschikbaarheid en **continuïteit van jeugdfuncties** en zorgfuncties voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang borgen (waarbij voor jeugd als leidraad de lijst met functies uit de regeling Jeugdautoriteit kan dienen, die regionaal een eigen invulling kan krijgen), alsmede aangeeft wat de gewenste ontwikkeling van het zorglandschap is.	
3. De regiovisie gaat in op de wijze waarop de lokale toegang verbonden is met de regionaal gecontracteerde hulp en regionale maatschappelijke opvang, met de **vijf basisfuncties voor lokale teams** als leidraad.	
4. Regio´s kiezen in hun regiovisie een niet-vrijblijvende **governance**, met één onderling overeengekomen en gedragen aanspreekpunt dat extern kan optreden namens de regio.	
5. Regio's geven in hun regiovisie aan hoe en voor welke functies ze **bovenregionaal samenwerken**, met als doel dat deze bovenregionale functies beschikbaar blijven.	
6. Regio's verplichten zich tot **beperking van administratieve lasten** door 1) de drie uitvoeringsvarianten consequent toe te passen; 2) bij regionale contractering als gemeente dezelfde contractvoorwaarden en gezamenlijk contractbeheer te hanteren.	

[13] De NvO Beschermd wonen is vergelijkbaar. De exacte voorwaarden hiervoor zijn opgenomen in de Kadernota Samen aan Zet: 2022-2025.

7. Gemeenten houden zich aan **zorgvuldigheidseisen voor inkoop**. Dit betekent dat ze inzetten op tijdige start en afronding van contractering, op meerjarige contracten en op continuïteit van zorg bij aflopende contracten.	
8. Regio´s hanteren in hun contractering **reële tarieven** en kunnen rekenen op transparantie van aanbieders in de opbouw van hun tarief.	

10.4 Bijlage 4: Overlegtafels in Centraal Gelderland

MDO Huiselijk Geweld	➔ Voor wie? Systemen of individuen bij wie sprake is van complexe problematiek met (ernstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling en/of eergerelateerd geweld en/of stalking. ➔ Doel: Het komen tot een gezamenlijk persoonsgericht plan van aanpak dat leidt tot het stoppen van het geweld en een veilig perspectief biedt. Dit plan komt tot stand in samenwerking tussen ketenpartners uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeenten, onder procesregie van het Veiligheidshuis. Dit plan van aanpak is systeemgericht. Er wordt gekeken naar hulp en/of behandeling aan de dader om terugval te voorkomen. Er is aandacht voor veiligheid, opvang en nazorg van de slachtoffers. Specifiek is er aandacht voor de kinderen ➔ Organisatie: georganiseerd vanuit Veiligheidshuis Regio Arnhem ➔ Aanmelden: Aanmelden kan via: https://www.veiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/veiligheidshuis-west-veluwevallei-en-regio-arnhem
MDA++	➔ Doel: intersectoraal regie voeren vanuit een systematische visie en aanpak waarbij structurele veiligheid van gezinnen voorop staat. ➔ Organisatie: via Veiligheidshuis Regio Arnhem ➔ Aanmelding: https://www.veiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/veiligheidshuis-west-veluwe-vallei-en-regio-arnhem
Perspectief overleg	➔ Voor wie? Een jeugdige waarbij uithuisplaatsing dreigt of een jeugdige die geen verblijfs- of hulpverleningsperspectief heeft. Jeugdigen met complexe problematiek, die valt onder de jeugdwet. ➔ Doel: optimale analyse maken van de situatie van de jeugdige en het creëren van duurzaam perspectief; beter maatwerk met integrale, passende oplossingen voor jongeren en gezinnen met complexe problematiek; voorkomen en verminderen van het aantal uithuisplaatsingen en het aantal jongeren in verblijf; zorgen voor passende in-, door- en uitstroom van de jeugdige. ➔ Organisatie: georganiseerd vanuit veiligheidshuis Regio Arnhem ➔ Aanmelding: via Perspectieftafel-regiocentraal@arnhem.nl
Beschermings tafel	➔ Voor wie? De minderjarige, van wie de ontwikkeling stagneert of dreigt te stagneren, en zijn ouders ➔ Doel: besluitvorming of er al dan niet een beschermingsonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming moet worden ingezet, inclusief het maken van veiligheidsafspraken. ➔ Organisatie: georganiseerd vanuit Veiligheidshuis Regio Arnhem ➔ Aanmelding via beschermingstafel-regioarnhem@arnhem.nl